

स्वच्छ समृद्ध सुसंस्कृत इलाम

इलाम नगरपालिका इलाम सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) बमोजिमको स्वतः प्रकाशन विवरण

२०७९।१।५ मा अद्यावधिक

प्रमुख : श्री महेश बस्नेत

९८५२६८५०६०, ९८५२६८०२७३

maheshbasnet707@gmail.com

उपप्रमुख : श्री सुशीला नेम्बाङ्ग

९८५२६८५०६१,

sushilanembang1@gmail.com,

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत : श्री कालीबहादुर भुजेल

९८५२६२४१११, ९८५११२३४३२

kalibahadur98511@gmail.com

सूचना अधिकारी : प्रशासकीय अधिकृत श्री रामकुमार शाह,

९८५२६३५०५७, ९८४२६३५०५७

ramshah.257@gmail.com

**इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
इलाम**

०२७ ५२००६५, ०२७ ५२००६०, ०२७ ५२००३०, ०२७ ५२००३१

www.ilammun.gov.np

mun.ilam@gmail.com

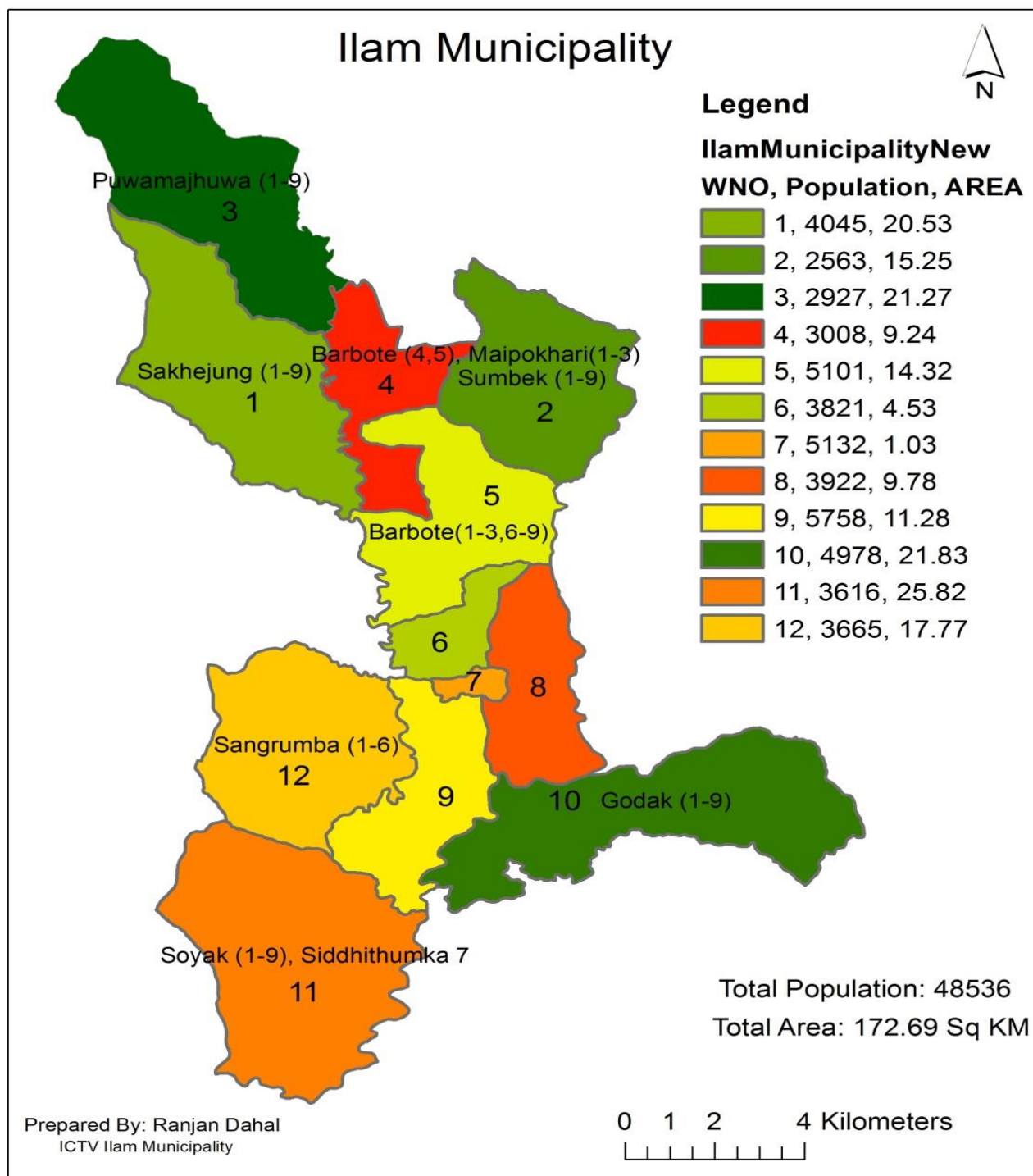
स्रोत नक्सा इलाम नगरपालिका, इलाम

उत्तर

आधारनक्सा स्रोत : टोपोग्राफिकल नक्सा, नापी विभाग ।

नक्सांकन : जिल्ला समन्वय समिति, इलाम ।

स्थानीय तहको स्वरूप र प्रकृति, नगरपालिका

परिचय

- स्थानीय नेतृत्वको विकास गरी जनताको दैनिक आवश्यकता जन जनजीवनलाई असर पार्ने विषयहरूमा निर्णय गर्न सक्ने गरी स्थानीय स्वायत्त शासन पद्धतिको विकासको लागि स्थानीय निकायहरूको गठन हुने प्रावधान अनुसार स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ अनुसार स्थानीय निकायको रूपमा नगरपालिकाको व्यवस्था भएकोमा नेपालको संविधानमा स्थानीय तहको संवैधानिक व्यवस्था भएपश्चात साविकका स्थानीय निकायहरू स्थानीय तहमा रूपान्तरण भई स्थानीय सरकारको रूपमा स्थापित छन् ।
- नेपालको संविधान बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बिचको सहकारित, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्दै जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न, लोकतन्त्रका लाभहरूको समानुपातिक समावेश र न्यायोचित वितरण गरी कानुनी राज्य र दिगो विकासको अवधारणा अनुरूप समाजवादउन्मुख संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सुदृढीकरण गर्न, स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ जारी भएको छ ।
- स्थानीय तहका रूपमा नगरपालिकाले विकेन्द्रीकरणको माध्यमद्वारा सार्वभौमसत्ता सम्पन्न जनतालाई शासन प्रक्रियामा अधिकाधिक मात्रामा सम्मिलित हुने अवसर जुटाई प्रजातन्त्रका लाभहरूको उपभोग गर्न सक्ने व्यवस्था गर्ने, आफ्नो क्षेत्रको विकासको लागि साधनको परिचालन, विनियोजन र विकासको प्रतिफलको सन्तुलित तथा समान वितरणमा सामाजिक समानता ल्याउने कार्यमा जनजाति, आदिवासी, दलित र सामाजिक तथा आर्थिक दृष्टिकोणले पिछ्छिएका वर्ग समेतका समग्र जनताको सहभागितामा अभिवृद्धि गर्दै विकास प्रक्रियालाई संस्थागत गर्ने, योजनाहरूको तर्जुमा र सञ्चालन गर्न आवश्यक जिम्मेवारी र अधिकार स्थानीयस्तरमा नै प्रदान गरी जवाफदेही बहन गर्न सक्ने स्थानीय तहहरूको संस्थागत विकास गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाउँछ ।
- विकेन्द्रीकरण भनेको अधिकारको निक्षेपण हो, विकेन्द्रीकरणको अर्को रूपमा संघीयता हो र संघीयता स्थानीय आवश्यकतामा आधारित हुन्छ । संघीयतालाई संस्थागत गरी लोकतन्त्र, विकास र मानव अधिकारको प्रत्याभूत गर्न स्थानीय सरकारको विशेष भूमिका रहन्छ ।
- इलाम नगरपालिका, नेपालको १ नं. प्रदेशअन्तर्गत पहाडी क्षेत्रको एक नगरपालिकाको रूपमा वि.सं. २०१५ सालदेखि नै स्थापित रहेको छ ।

नगरपालिकाको स्वरूप

- नगर सभा – प्रमुख, उपप्रमुख, वडाध्यक्ष, नगर कार्यपालिका सदस्य, वडा सदस्य
- नगर कार्यपालिका – प्रमुख, उपप्रमुख, वडाध्यक्ष, नगर कार्यपालिका सदस्य
- नगर प्रमुख

इलाम नगरपालिकाको छोटो परिचय

- इलाम जिल्ला, निर्वाचन क्षेत्र नं. ३, इलाका नं. १, पहाडी भेगमा स्थापित इलाम नगरपालिका वि.सं. १८७५ मा सदरमुकाम तथा गौडा हुँदै वि.सं. २०१५ नगरपालिका, वि.सं. २०१९ नगर पंचायत, वि.सं. २०४७ मा पुनः नगरपालिका भएको हो ।
- राज्य पुनर्संरचनाको क्रममा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको पुनर्संरचना हुँदा २०७३ फागुनदेखि इलाम नगरपालिकाको क्षेत्र विस्तार भएको छ । साविकका इलाम नगरपालिकाको क्षेत्रफल २७ वर्ग कि.मि. रहेकोमा हाल १७२.६९ वर्ग कि.मि पुगेको छ ।
- इलाम नगरपालिकाको वार्ड विभाजन १ देखि १२ सम्म छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को तथ्याङ्कले पुनर्संरचित इलाम नगरपालिकाको जनसंख्या ४८५३६ (महिला २५२३६ पुरुष २३३००) र घरसंख्या ११४३९ देखाएको छ ।
- राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक तथ्याङ्कले इलाम नगरपालिकाको जनसंख्या ५०४५५ (महिला २५६७४ पुरुष २४७८१) , घरसंख्या ११९४३ परिवार संख्या १३३९५ देखाएको छ ।
- इलाम नगरपालिका एउटा पर्यटकीय नगरको रूपमा विकसित भएर गइरहेको र पर्यटकीय नगर हो ।
- यस क्षेत्रमा पर्यटकीय पूर्वाधारका लागि विमानस्थल, जैविक विविधताले युक्त विभिन्न पर्यटकीय स्थल, सभागृह र शैक्षिक संस्थाहरूको व्यवस्थापन कार्य तीब्रतर गतिमा भइरहेको छ
- आफ्नो क्षेत्रका नागरिकहरूको दैनिक तथा आवधिक आवश्यकता परिपूर्ति गर्ने स्थानीय सरकारको रूपमा सेवा प्रधान गर्दै आएको संस्था हो ।
- मुलुकमा विद्यमान कानुनी प्रावधान अनुसार स्थापना भएको र स्थानीय सरकारले गर्नुपर्ने काम कर्तव्य र अधिकार प्रयोग गर्दै आएको निकाय हो ।
- नगरवासीहरूको आर्थिक, सामाजिक उन्नतिको लागि अग्रगामी दिशोन्मुख गराउने तर्फ लगाउने निकायको रूपमा प्रयासरत छ ।
- इलाम नगरपालिका नेपाल सरकारको आ.व. ०६७०६८ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रममार्फत हरितनगर घोषणा गरिएको नगर हो । हरितनगरको रूपमा संसारभर इलामको पहिचान स्थापित हुँदै गइरहेको अवस्था छ ।
- इलाम नगरपालिकाको मिति २०७७३१० मा बसेको सातौं नगर सभाको विशेष निर्णयबाट इलाम नगरपालिकालाई पर्यटकीय नगर घोषणा गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिकाको नवौं नगर सभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रम

आर्थिक विकास

- इलाममा उत्पादन हुने कृषि उत्पादनको व्यवसायीकरण तर्फ उन्मुख गराउने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- गाईपालनमा अनुदान कार्यक्रमलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिदै पशुपालनका क्षेत्रमा थप प्राविधिकसहित कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- माछापालन र मोरीपालनमा कृषकहरूलाई सहयोग गरिनेछ ।
- गरिवी निवारण तथा सामाजिक परिचालन कोषबाट सहकारी सस्थामार्फत कृषकहरूलाई ऋण सुविधा प्रवाह गरिनेछ ।
- कृषिलाई समृद्धिको प्रमुख आधार बनाउन एक वडा दस कृषि स्नातक उत्पादन नारालाई अगाडि बढाइनेछ ।

- कृषि प्रवर्धनका लागि सहभागितामुलक फलफुलका विरुवा, कृषि मल, वीउविजन कृषि औजार तथा उपकरण अनुदानको साथै सिंचाई कुलोको व्यवस्था गरिनेछ ।
- वडा वडामा व्यावसायिक नमुना कृषि फर्महरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- नगरका मुख्य स्थानमा कृषि बजारको विस्तार तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- पर्यटन प्रवर्धन गर्न सम्भाव्य पर्यटकीयस्थलहरूको सम्भाव्यता अध्ययन तथा आवश्यक पूर्वाधार निर्माणका योजना कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- नगरमा पर्यटकीय स्थल तथा पार्कहरूको निर्माण तथा मर्मतसुधार गरिनेछ ।
- धार्मिक तथा सांस्कृतिक पर्यटन प्रवर्धन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- पर्यटन प्रवर्धनका लागि इलाम नगरपालिका वडा नं. ६ सेती देवी देखि देउमाइ नगरपालिका वडा नं. ५ मा पुवा खोलामा झोलुङ्गे पुल तथा बङ्गी जम्पको निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिने छ ।
- इलाम नगरपालिकालाई शालिकको सहरको रूपमा चिनाउनका लागि विभिन्न स्थानहरूमा मूर्ती तथा शालिकको स्थापना गरिनेछ ।
- पाटेनागी पर्यटकीय क्षेत्रको विकासका लागि संस्थागत रूपमा कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- इलाम नगरपालिकामा निर्माणाधिन फनपार्क निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सञ्चालन गरिनेछ ।
- जिल्लाका छिमेकी स्थानीय तहहरूसँग पर्यटकीय क्षेत्रहरूको प्रवर्धन तथा विकासको लागि सहकार्य गरिने छ ।
- लगानी प्रवर्धनका लागि लगानीकर्तालाई छुट लगायत लगानी प्रवर्धनका कार्यक्रमलाई सहयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- उद्योग व्यवसाय सञ्चालनका लागि अल्पकालीन तथा मध्यकालीन तालिम दिने तथा पुँजी प्रवाह गरिनेछ ।
- पर्यटन विकासको लागि सार्वजनिक जमिन बहाल विटौरीमा दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- सहकारीहरूलाई कृषाशील तथा मजबुत बनाउने र सहकारी एकीकरण नीतिलाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ
- भू-उपयोग नीतिलाई अवलम्बन गरिने छ, बाँझो जमिनमा खेती गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- सार्वजनिक बाँझो जमीनमा सामुहिक तथा व्यक्तिगत रूपमा खेती गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।
- सार्वजनिक/सरकारी जमिनहरूको उचित संरक्षण र विकास गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र रहेका जग्गाधनीहरूको जमिनको स्वामित्वमा वर्गीकरण गरिनेछ ।
- सुकुम्बासीहरूलाई जमिनको मालिक बनाउने कार्यका लागि आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
- भूउपयोग योजनाअनुसार खेती योग्य जमिनमा बस्ती विकासका कार्यलाई दुरुत्साहन गरिने छ ।
- इलाम नगरपालिकालाई जिल्ला कै व्यापारीक केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- बजार अनुगमन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन श्रोत साधनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सार्वजनिक नीजि साझेदारी कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- इलाम नगरपालिका वडा नं. ९ मा काले दमाई जनकदेव शाक्य साइन्स पार्कको निर्माण गरिने छ ।

सामाजिक विकास

- जनसंख्याको सन्तुलनलाई कायम गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- बसाइसरी आउनेलाई प्रोत्साहन तथा बसाइसरी जानेलाई निरुत्साहन गर्ने गरी आवश्यक कार्यक्रमहरू सन्चालनमा ल्याइनेछ ।
- स्थानीय भाषा तथा संस्कृति संरक्षणको नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- भाषिक, सांस्कृतिक क्षेत्र तथा सम्पदाको संरक्षण गर्न सम्बद्ध संस्थामार्फत काम गरिनेछ ।
- १ वडा १ खेलकुद मैदानको निर्माण तथा सुधार कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- जिल्लास्तरीय माइ भगवती रङ्गशाला निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ भने अन्य खेलकुद पूर्वाधारका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- खेलकुद कार्यक्रम आयोजना तथा सहयोग गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- युवा स्वरोजगार तथा सीप विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनुका साथै युवा प्रतिभाहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- समाजमा रहेका कुरिती कुसंस्कार तथा दुरव्यसनका विरुद्धमा युवालाई नै परिचालन गरि न्यूनीकरण गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- लक्षित वर्गको उत्थानका लागि क्षमता विकास गर्न सीप मलक तथा आयमुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ ।
- महिलाको क्षमता विकासका लागि उपप्रमुख महिला सीप विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धिको लागि अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणालीलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- परिवर्तित नयाँ पाठ्यक्रम अनुसार शिक्षण प्रणाली व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्थानीय पाठ्यक्रमबमोजिम पठनपाठन कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।
- हाल फैलिएको महामारीबाट उत्पन्न भएको असरबाट शैक्षिक शत्रुमा असर नपर्ने गरि शैक्षिक गतिविधि अघि बढाइनेछ ।
- १ वडा १ स्वास्थ्य संस्थाको नीति कार्यान्वयन गरी स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई प्रभावकारी ढंगबाट सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रको क्षमता वृद्धिका कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- स्वयमसेविकाको प्रोत्साहनका कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- सुत्केरी सुविधा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा पर्याप्त औषधि तथा उपकरणको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- इलाम जिल्ला अस्पतालको क्षमता विकासका लागि सहयोग साथै डायलिसिस सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।
- इलाम सामुदायिक आँखा अस्पताल भवनको निर्माण सम्पन्न गरी सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।
- इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पसको स्थापना तथा सञ्चालन गरिनेछ ।

- वडामा रहेका जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्रलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- अपाङ्ग,अनाथ तथा बृद्धावृद्धलाई संरक्षण तथा सहयोग गर्ने नीति ल्याइनेछ ।
- जेष्ठ दलित विमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- कडारोगीलाई सहयोगको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- बालबालिकाको लागि विविध कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- साना तथा घरेलु उद्योगहरूलाई नियमन तथा प्रोत्साहनको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- हाल फैलिएको कोभिड १९ को महामारीको समयमा वस्तु तथा सेवाको आपूर्ती व्यवस्थामा सहजता ल्याइनेछ ।
- विशेष महामारीको रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ नियन्त्रणका लागि सूचना सम्प्रेषण गरी सचेतना गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- महामारीसँग जुध्न आवश्यक औषधि, उपकरण, जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- धार्मिक मठमन्दिर निर्माण सहयोग अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- नगरपालिकाबाट गठित ८ वटा समितिलाई अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

पूर्वाधार विकास

- नगरका निर्माणाधिन सडकहरूको पूर्णताका लागि आवश्यक कार्य गरिने छ भने सडकहरूको निर्माण तथा स्तरोन्नतीका लागि संघ तथा प्रदेश सरकारसँग पहल गरिनेछ ।
- सडक निर्माणमा लागत सहभागिताको नीतिलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- वडा प्रशासकीय भवन, विद्यालय भवन तथा स्वास्थ्य भवनहरू निर्माण तथा सुधार गरिनेछ ।
- इलाम नगरपालिका वडा नं ९ मा रहेको नयाँ बसपार्क सञ्चालनमा ल्याउन पहल गरिनेछ ।
- भानुपथ बसपार्कमा निर्माणाधीन मुख्यमन्त्री बहुतले पार्किङ्ग भवनको निर्माण समयमै सम्पन्न गर्न सहयोग गरिनेछ
- एक घर एक धाराको सिद्धान्त अनुरूप इलाम नगर क्षेत्रमा खानेपानी आयोजना सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
- साविक इलाम नगरपालिकाको खानेपानी आयोजनालाई पूर्णता गरि सञ्चालनको व्यवस्था गरिने छ भने नगरका अन्य वडामा समेत खानेपानीका योजना सञ्चालन गरिनेछ ।
- सिंचाईका योजनाहरू सञ्चालन गर्न साझेदारीको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- सिंचाई कुलोको संख्या वृद्धि गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- नगरमा रहेका पुराना सिंचाई तथा कुलोहरूको मर्मत गरिनेछ ।
- व्यवस्थित सहरीकरण र बसोबासको नीतिलाई अगाडि बढाइनेछ ।
- फुसको छानोरहित घर निर्माण तथा फुसको छानो हटाई व्यवस्थित गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- उपनगरहरूको अवधारणा अनुसार बसोबासलाई व्यवस्थित गर्ने नीति लिइनेछ ।
- राष्ट्रिय भवन संहिता र स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ बमोजिम घर निर्माण प्रक्रिया लागू गराइनेछ ।
- नक्सापास बिना निर्माण गरिएका निजी तथा सार्वजनिक घर भवन लाई २०७८ कात्तिक मसान्तभित्र नक्सा पास गर्न म्याद दिइनेछ र सो म्यादभित्र नक्सापास गरेमा जरिवाना लिइने छैन ।
- बनी सकेका सरकारी भवनहरूलाई २०७८ कात्तिक मसान्तसम्म मात्र शुल्क मिनाहा गरी नक्सापास गरिदिने र त्यसबाहेकका सरकारी भवनहरूलाई पनि कानुनबमोजिम शुल्क लिएर मात्र नक्सापास गरिनेछ ।
- नक्सापास प्रक्रिया नगरी जबरजस्ती घर निर्माण गर्ने व्यक्ति संघ संस्थालाई सबै प्रकारको सेवा सुविधा रोक्का गरी कानुन बमोजिम कारवाही गर्ने नीति लिइनेछ ।

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन र फोहरमैला व्यवस्थापन

- सरसफाई क्षेत्रको विस्तार तथा फोहरमैला व्यवस्थापन केन्द्रको व्यवस्थापन गर्न विस्तृत परियोजना प्रस्तावबमोजिम निर्माण प्रारम्भ गरिनेछ ।
- नगरको ढल व्यवस्थापन तथा कम्पोष्ट प्लाण्टलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रमा वन विकासका लागि सामुदायिक वन दर्ता र सामुदायिक वनसँगको सहकार्यमा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- सडक दायीँबायाँ तथा सार्वजनिक खाली जग्गामा वृक्षारोपण तथा विरुवाको संरक्षणका कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन प्रणाली अवलम्बन गर्दै वनलाई वालीको रूपमा विकास गर्ने नीति अवलम्बन गर्दै प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- निजी वन लगाउने कार्यलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- विपद् व्यवस्थापनमा तत्काल राहत तथा पुनरस्थापनाका लागि कोषको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रमा विद्युत विस्तार तथा सौर्य बत्तिको व्यवस्थापन गरिने छ ।
- विपद् व्यवस्थापन योजना तयार गरी वडागत रूपमा उद्धार तथा राहत सामग्रीको अभिलेख अद्यावधिक गरिनेछ ।
- वातावरणीय प्रदुषण नियन्त्रणका लागि वायु प्रदुषण मापनको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- माध्यमिक विद्यालयमा वातावरण सूचक क्रियाकलाप कार्यान्वयनको कार्य अनिवार्य गरिनेछ ।
- विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्साङ्कनका लागि प्रतिवेदन तयार गरी जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम गरिनेछ ।
- हरियाली क्षेत्र विस्तार तथा वातावरणीय सौन्दर्यका लागि समानीकरण अनुदानको बजेट खर्च गरिनेछ ।
- वातावरण संरक्षणका लागि गैसस तथा निजी क्षेत्रको सहभागिता अभिवृद्धिका लागि लागत सहभागिता कार्यक्रम गरिनेछ ।
- विपद् व्यवस्थापनअन्तर्गत पूर्व तयारी प्रतिकार्य पुनर्लाभका लागि आकस्मिक कोषमा पूँजीगत बजेट विनियोजन गरिनेछ ।

- एम्बुलेन्स दमकल जस्ता आकस्मिक सेवामा पहुँच अभिवृद्धिका लागि नगरका मोटरबल सडक र नाली सफाइमा अन्य स्रोत समेत परिचालन गरिनेछ ।

सुशासन तथा सस्थागत विकास

- नगरपालिकाद्वारा सञ्चालन भएका कार्यक्रमको अनुगमन मूल्याङ्कन प्रभावकारी रूपमा गरिनेछ ।
- न्यायिक समितिलाई प्रभावकारी तथा सबल बनाउन श्रोत साधनको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- सहभागिता तथा श्रममा आधारित रोजगारका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको सूचना तथा तथ्याङ्क प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको सांगठनिक संरचना तालिका अनुसारका महाशाखा तथा शाखामा आवश्यकतानुसार करारसेवामार्फत जनशक्ति व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- भूउपयोग योजनालाई प्रभावकारी बनाउन भूमि व्यवस्थापन शाखामा जनशक्ति तथा उपकरण थप गरिनेछ ।
- कर्मचारीको क्षमता विकास तथा वृत्ति विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- इलाम नगरपालिकामा प्रगतिशील कर प्रणालीलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- करको दरमा समायोजन गरी करको दायरा फराकिलो बनाइनेछ ।
- नगरमा कर असुलीका लागि सहज वातावरणको निर्माण गरिनेछ ।
- करदातालाई कर तिर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।
- नगरका उत्कृष्ट करदातालाई पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- राजस्व अनुमानको ९० प्रतिशत भन्दा बढी प्रगति गर्ने वडालाई आगामी आ ब मा रु ५० हजार थप प्रशासनिक अनुदान दिइनेछ ।
- साझा हित र सरोकारका विषयमा आवश्यकतानुसार स्थानीय तह संयुक्त समिति गठन तथा सञ्चालन गरिनेछ ।
- चालु खर्चबाट समेत बजेट व्यवस्थापन गरी क्षमता विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- नेपाल सरकारले लागू गरेको योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा योजना, सामाजिक सुरक्षा कोष र बीमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ
- लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण कार्यान्वयन तथा बेरुजु शून्य कार्यलाई प्रभावकारी गरिनेछ ।
- सुरक्षित आप्रवासनका लागि नगर प्रमुख सुरक्षित आप्रवासन आपतकालीन कोष निर्माण गरी सञ्चालन व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको सूचना प्रणालीलाई अनलाइन सेवाअन्तर्गत सञ्चालन गरी एकीकृत सूचना प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
- दीगो विकासका लक्ष्यहरूको स्थानीयकरणका लागि कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सेवाग्राहीहरूलाई अनलाइन सेवाबाट सेवा उपलब्ध गराउने प्रणाली विकास र सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको ४ वर्षे कार्यविवरणलाई पुस्तकाकारमा प्रकाशित गरिनेछ ।
- हालसम्म निर्माण भएका ऐन कानुनहरूको संग्रह प्रकाशन गरिनेछ ।

नेपालको संविधान २०७२

अनुसूची-८

(धारा ५७ को उपधारा (४), धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२)

र धारा २२६ को उपधारा (१) सँग सम्बन्धित)

स्थानीय तहको अधिकारको सूची

क्र.सं	विषयहरू
१	नगर प्रहरी
२	सहकारी संस्था
३	एफ. एम सञ्चालन
४	स्थानीय कर (सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर), सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, वि ज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमिकर (मालपोत), दण्ड जरिवाना, मनोरञ्जन कर, मालपोत संकलन
५	स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन
६	स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख संकलन
७	स्थानीय स्तरका विकास आयोजना तथा परियोजनाहरू
८	आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा
९	आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ
१०	स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता
११	स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, सिंचाइ
१२	गाउँ सभा, नगर सभा, जिल्ला सभा, स्थानीय अदालत, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन
१३	स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन
१४	घर जग्गा धनी पुर्जा वितरण
१५	कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य, सहकारी
१६	ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन
१७	बेरोजगारको तथ्यांक संकलन
१८	कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, संचालन र नियन्त्रण
१९	खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा
२०	विपद व्यवस्थापन

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार

क. नगर प्रहरी

- (१) नगर प्रहरीको गठन, सञ्चालन, व्यवस्थापन, नियमन तथा नगर प्रहरी सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्डको निर्माण तथा कार्यान्वयन,
- (२) देहायका कार्यमा सहयोग पुर्याउनको लागि नगर प्रहरीको परिचालन गर्न सक्ने:-
  - (क) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको नीति, कानून, मापदण्ड तथा निर्णय कार्यान्वयन,
  - (ख) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण,
  - (ग) स्थानीयस्तरमा हुने सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वको सुरक्षा व्यवस्थापन,
  - (घ) स्थानीय बजार तथा पार्किङ स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन,
  - (ङ) गाउँ वा नगर सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन,
  - (च) न्यायिक समितिले गरेका मिलापत्र तथा निर्णयको कार्यान्वयन,
  - (छ) सार्वजनिक ऐलानी र पर्ती जग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा,
  - (ज) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी खोजी, उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना,
  - (झ) अनधिकृत विज्ञापन तथा होडिड बोर्ड नियन्त्रण,
  - (ञ) छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण,
  - (ट) अनधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पत्ति अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण,
  - (ठ) कार्यपालिकाले तोकेको अन्य कार्य।

ख. सहकारी संस्था

- (१) सहकारी संस्था सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) सम्बन्धित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने सहकारी संस्थाको दर्ता, अनुमति, खारेजी र विघटन,
- (३) सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धी स्थानीय मापदण्ड निर्धारण र नियमन,
- (४) सहकारी सम्बन्धी राष्ट्रिय, केन्द्रीय, विषयगत, प्रादेशिक र स्थानीय सङ्घ संस्थासँग समन्वय र सहकार्य,
- (५) सहकारी सम्बन्धी स्थानीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (६) स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि,
- (७) स्थानीय सहकारी क्षेत्रको प्रवर्द्धन, परिचालन र विकास ।

ग. एफ.एम. सञ्चालन

- (१) एक सय वाटसम्मको एफ. एम. रेडियो सञ्चालन अनुमति, नवीकरण, नियमन र खारेजी,
- (२) प्रदेश कानूनको अधीनमा रही एफ.एम. सञ्चालन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

घ. स्थानीय कर, सेवा शुल्क तथा दस्तुर

- (१) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमिकर (मालपोत), मनोरञ्जन कर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) स्थानीय पूर्वाधार तथा सेवाको शुल्क निर्धारण, सङ्कलन र व्यवस्थापन,
- (३) ट्रेकिङ्ग, कायाकिङ्ग, क्यानोनिङ्ग, बज्जी जम्प, जिपफ्लायर, न्याफ्टिङ्ग, मोटरबोट, केवुलकार सेवा लगायत अन्य जल तथा स्थल क्षेत्रमा सञ्चालन हुने नवीन पर्यटकीय सेवा तथा साहसिक खेलको शुल्क,
- (४) जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर निर्धारण तथा सङ्कलन,
- (५) स्थानीय राजस्वको आधार विस्तार तथा प्रवर्द्धन,
- (६) ढुगां, गिट्टी, बालुवा, माटो, काठ दाउरा, जराजुरी, स्लेट, खरीढुगां आदि प्राकृतिक वस्तुको बिक्री तथा निकासी शुल्क दस्तुर संकलन
- (७) प्रचलित कानून बमोजिम गर्ने सिफारिस, दर्ता, अनुमति, नवीकरण आदिको शुल्क, दस्तुर निर्धारण र संकलन
- (८) स्थानीय राजस्व प्रवर्द्धनका लागि प्रोत्साहन,
- (९) राजस्व सूचना तथा तथ्याङ्कको आदान प्रदान,
- (१०) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीय तहमा राजस्व चुहावट नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
- (११) स्थानीय पूर्वाधार सेवा र उपयोगमा सेवा शुल्क दस्तुर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
- (१२) मालपोत संकलन,
- (१३) कर तथा सेवा शुल्क सम्बन्धी अन्य कार्य।

ड. स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन

- (१) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) संविधानको धारा ३०२ को उपधारा (२) बमोजिम समायोजन भएका कर्मचारीको व्यवस्थापन, उपयोग र समन्वय,
- (३) सगठन विकास, जनशक्ति व्यवस्थापन र वृत्ति विकास,
- (४) स्थानीय कानून बमोजिम सगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी सगठन संरचना तथा दरबन्दी निर्धारण,
- (५) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापनमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपयोग, प्रवर्द्धन र नियमन,
- (६) जनशक्ति व्यवस्थापन तथा वृत्ति विकास,
- (७) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य।

च. स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख संकलन

- (१) स्थानीय तथ्यांक सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) आधारभूत तथ्यांक सङ्कलन र व्यवस्थापन,
- (३) जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद, बसाइसराइ दर्ता र पारिवारिक लगतको अभिलेख तथा पञ्जीकरण व्यवस्थापन,
- (४) सूचना तथा सञ्चार, प्रविधियुक्त आधारभूत तथ्यांकको संकलन र व्यवस्थापन,
- (५) स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख संकलन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

छ. स्थानीयस्तरका विकास आयोजना तथा परियोजना

- (१) विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन,
- (२) आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, वातावरणीय, प्रविधि र पूर्वाधारजन्य विकासका लागि आवश्यक आयोजना तथा परियोजनाहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन,
- (३) आयोजनाको अध्ययन, अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्यांकन,
- (४) सम्भाव्य प्राकृतिक श्रोत तथा साधनको पहिचान तथा अभिलेख व्यवस्थापन,
- (५) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही शहरी विकास, बस्ती विकास र भवन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, आयोजना पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन र नियमन,
- (६) राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड बमोजिम भवन निर्माण अनुमति, अनुगमन र नियमन,
- (७) सरकारी भवन, विद्यालय, सामुदायिक भवन, सभागृह र अन्य सार्वजनिक भवन तथा संरचनाको निर्माण र मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (८) सङ्घीय र प्रदेशस्तरीय आयोजना तथा परियोजनाको कार्यान्वयनमा समन्वय, सहजीकरण र सहयोग,
- (९) सुरक्षित बस्ती विकास सम्बन्धी नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, नियमन र मूल्यांकन,
- (१०) सार्वजनिक निर्माण कार्यको लागि प्रचलित कानून बमोजिमको “घ” वर्गको इजाजतपत्रको जारी, नवीकरण तथा खारेजी,
- (११) पर्यटन क्षेत्रको विकास, विस्तार र प्रवर्द्धन सम्बन्धी आयोजनाहरूको पहिचान, कार्यान्वयन, व्यवस्थापन, अनुगमन तथा नियमन,
- (१२) नवीन पर्यटकीय सेवा तथा कार्यहरू सम्बन्धी आयोजनाहरूको पहिचान, कार्यान्वयन, व्यवस्थापन, अनुगमन तथा नियमन,
- (१३) विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ज. आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा

- (१) प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षा, आधारभूत शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक निरन्तर सिकाइ, सामुदायिक सिकाइ र विशेष शिक्षा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन,
- (२) सामुदायिक, संस्थागत, गुठी र सहकारी विद्यालय स्थापना, अनुमति, सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा नियमन,
- (३) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन,
- (४) मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति, अनुगमन तथा नियमन,
- (५) गाभिएका वा बन्द गरिएका विद्यालयहरूको सम्पत्ति व्यवस्थापन,
- (६) गाउँ तथा नगर शिक्षा समिति गठन तथा व्यवस्थापन,
- (७) विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन तथा व्यवस्थापन,
- (८) विद्यालयको नामाकरण,
- (९) सामुदायिक विद्यालयको जग्गाको स्वामित्व, सम्पत्तिको अभिलेख, संरक्षण र व्यवस्थापन,
- (१०) विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा पाठ्यसामग्रीको वितरण,
- (११) सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी मिलान,
- (१२) विद्यालयको नक्साकन, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन,

- (१३) सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत सम्भार, सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (१४) आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, अनुगमन तथा व्यवस्थापन,
- (१५) विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन,
- (१६) निःशुल्क शिक्षा, विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन,
- (१७) ट्यूसन, कोचिङ जस्ता विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवाको अनुमति तथा नियमन,
- (१८) स्थानीयस्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र स्तरीकरण,
- (१९) स्थानीय पुस्तकालय र वाचनालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- (२०) माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय र नियमन,
- (२१) सामुदायिक विद्यालयलाई दिने अनुदान तथा सोको बजेट व्यवस्थापन, विद्यालयको आय व्ययको लेखा अनुशासन कायम, अनुगमन र नियमन,
- (२२) शिक्षण सिकाइ, शिक्षक र कर्मचारीको तालिम तथा क्षमता विकास,
- (२३) अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको सञ्चालन ।

झ. आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई

- (१) आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा नियमन,
- (२) आधारभूत स्वास्थ्य, प्रजनन स्वास्थ्य र पोषण सेवाको सञ्चालन र प्रवर्द्धन,
- (३) अस्पताल र अन्य स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना तथा सञ्चालन,
- (४) स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन,
- (५) स्वच्छ खानेपानी तथा खाद्य पदार्थको गुणस्तर र वायु तथा ध्वनिको प्रदूषण नियन्त्रण र नियमन,
- (६) सरसफाई सचेतनाको अभिवृद्धि र स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैलाको व्यवस्थापन,
- (७) स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैला सङ्कलन, पुनः उपयोग, प्रशोधन, विसर्जन र सोको सेवा शुल्क निर्धारण र नियमन,
- (८) रक्त सञ्चार सेवा तथा स्थानीय र शहरी स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन,
- (९) औषधि पसल सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन र नियमन,
- (१०) सरसफाई तथा स्वास्थ्य क्षेत्रबाट निष्कासित फोहोरमैला व्यवस्थापनमा निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय, सहकार्य र साझेदारी,
- (११) परिवार नियोजन तथा मातृशिशु कल्याण सम्बन्धी सेवा सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन तथा नियमन,
- (१२) महिला तथा बालबालिकाको कुपोषण न्यूनीकरण, रोकथाम, नियन्त्रण र व्यवस्थापन ।

ञ. स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता

- (१) स्थानीय व्यापार, वस्तुको माग, आपूर्ति तथा अनुगमन, उपभोक्ता अधिकार तथा हित सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) बजार तथा हाट बजार व्यवस्थापन,
- (३) स्थानीय वस्तुहरूको उत्पादन, आपूर्ति तथा निकासी प्रक्षेपण, मूल्य निर्धारण र अनुगमन,
- (४) स्थानीय व्यापार र वाणिज्य सम्बन्धी पूर्वाधार निर्माण,
- (५) स्थानीय वस्तु र सेवा व्यापारको मूल्य तथा गुणस्तरको अनुगमन र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरका व्यापारिक फर्मको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी, अनुगमन र नियमन,
- (७) स्थानीय व्यापारको तथ्यांक प्रणाली र अध्ययन अनुसन्धान,
- (८) निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य,
- (९) स्थानीय व्यापार प्रवर्द्धन, सहजीकरण र नियमन,
- (१०) स्थानीय बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र अभिलेखांकन,
- (११) उपभोक्ता सचेतना अभिवृद्धि, लक्षित उपभोक्ताको लगत व्यवस्थापन र स्थानीय वस्तु तथा सेवाको गुणस्तर परीक्षण,
- (१२) वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा तथा त्यसको कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (१३) स्थानीयस्तरमा वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण,
- (१४) स्थानीयस्तरमा जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्ने किसिमका उपभोग्य वस्तुको बेचबिखन र उपभोग तथा वातावरणीय प्रदूषण र हानिकारक पदार्थहरूको नियन्त्रण, अनुगमन तथा नियमन,
- (१५) स्थानीयस्तरमा सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन,
- (१६) स्थानीयस्तरमा न्यून कार्बनमूखी तथा वातावरणमैत्री विकास अवलम्बन,
- (१७) स्थानीयस्तरमा हरित क्षेत्रको संरक्षण र प्रवर्द्धन,

(१८) स्थानीयस्तरमा वातावरण संरक्षण क्षेत्र निर्धारण र व्यवस्थापन,

(१९) स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता सम्बन्धी अन्य कार्य।

ट. स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक र सिँचाइ

(१) स्थानीय, ग्रामीण तथा कृषि सडक र सिँचाइ सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,

(२) स्थानीय, ग्रामीण तथा कृषि सडक, झोलुगें पुल, पुलेसा, सिँचाइ र तटबन्धन सम्बन्धी गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, मर्मत, सम्भार र नियमन,

(३) स्थानीयस्तरका सिँचाइ प्रणालीको निर्माण, सञ्चालन, रेखदेख, मर्मत सम्भार, स्तरोन्नति, अनुगमन र नियमन,

(४) यातायात सुरक्षाको व्यवस्थापन र नियमन,

(५) स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ठ. गाउँसभा, नगर सभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन

(१) गाउँसभा वा नगरसभा सम्बन्धी नीति, कानून र कार्यविधि,

(२) स्थानीयस्तरका विषय क्षेत्रगत नीति तथा रणनीति, आवधिक तथा वार्षिक योजना, कार्यक्रम र बजेट स्वीकृति,

(३) सभाका समितिहरूको गठन र सञ्चालन ,

(४) स्थानीय तहबीच साझा सरोकार तथा साझेदारीका विषयमा संयुक्त समिति गठन,

(५) कार्यपालिका तथा न्यायिक समितिबाट सभामा प्रस्तुत प्रतिवेदनमाथि छलफल तथा सो सम्बन्धमा आवश्यक निर्देशन,

(६) विकास योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा सुशासनको लागि कार्यपालिकालाई निर्देशन,

(७) गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई आर्थिक व्ययभार पर्ने विषयको नियमन,

(८) स्थानीय मेलपिलाप र मध्यस्थता,

(९) गाउँ सभा, नगर सभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ड. स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन

(१) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,

(२) जनसाङ्ख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कूल ग्राहस्थ्य उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास तथा लैंगिक सशक्तीकरण सूचकाङ्क, राजश्व तथा आयव्यय समेतको तथ्यांक संकलन र प्रशोधन गरी नवीनतम प्रविधियुक्त र राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पार्श्व चित्र तथा श्रोत नक्साको अद्यावधिक अभिलेखन,

(३) सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना तथा सञ्चालन,

(४) सार्वजनिक सम्पत्ति, सामुदायिक सम्पत्ति, भवन, सडक, पसल, व्यवसायको विवरण सहितको अद्यावधिक अभिलेख,

(५) आफ्नो क्षेत्रभित्र सम्पन्न भएका तथा चालु योजनाको विवरण र त्यस्तो योजनाको सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेखन,

(६) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापनमा नवीनतम सूचना प्रविधिको उपयोग,

(७) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य।

ढ. जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण

(१) स्थानीय जग्गाको नाप नक्सा, किताकाट, हालसाविक, रजिष्ट्रेशन नामसारी तथा दाखिल खारेज,

(२) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण तथा लगत व्यवस्थापन,

(३) भूमिको वर्गीकरण अनुसारको लगत,

(४) सार्वजनिक प्रयोजनका लागि जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा निर्धारण तथा वितरणमा समन्वय र सहजीकरण,

(५) नापी नक्सा तथा जग्गाको स्वामित्व निर्धारण कार्यमा समन्वय र सहजीकरण,

(६) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ण. कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य, सहकारी

(१) कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन र पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,

(२) कृषि तथा पशुपन्छी बजार सूचना, बजार तथा हाटबजारको पूर्वाधार निर्माण, साना सिँचाइ निर्माण, तालिम, प्रविधि प्रसार, प्राविधिक टेवा, कृषि सामग्री आपूर्ति र कृषक क्षमता विकास कार्यक्रमको सञ्चालन, अनुगमन र नियमन,

(३) कृषि तथा पशुपक्षीजन्य प्राकृतिक प्रकोप तथा महामारी रोगको नियन्त्रण,

(४) पशुपक्षी चिकित्सा सेवाको व्यवस्थापन,

(५) कृषि वातावरण संरक्षण तथा जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन,

- (६) पशुनश्ल सुधार पद्धतिको विकास र व्यवस्थापन,
- (७) उच्च मूल्ययुक्त कृषिजन्य वस्तुको प्रवर्द्धन, विकास तथा बजारीकरण,
- (८) स्थानीय चरन तथा खर्क विकास र व्यवस्थापन,
- (९) पशु आहारको गुणस्तर नियमन,
- (१०) स्थानीयस्तरमा पशुपक्षी सम्बन्धी तथ्याङ्कको व्यवस्थापन र सूचना प्रणाली,
- (११) पशु बधशाला र शीत भण्डारणको व्यवस्थापन र नियमन,
- (१२) पशुपक्षी सम्बन्धी बीमा र कर्जा सहजीकरण,
- (१३) पशुपालन तथा पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्य कार्य।

त. जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन

- (१) सङ्घ र प्रदेश कानूनको अधीनमा रही सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको कार्यान्वयन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- (२) जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति तथा असहायको लगत अद्यावधिक, परिचयपत्र वितरण, सामाजिक सुरक्षा तथा सुविधाको व्यवस्थापन तथा वितरण,
- (३) जेष्ठ नागरिक क्लव, दिवा सेवा केन्द्र, भेटघाट स्थल, आश्रय केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- (४) सङ्घ तथा प्रदेशसँगको समन्वयमा अपागंता पुनस्थापना केन्द्र, ज्येष्ठ नागरिक केन्द्र तथा अशक्त स्याहार केन्द्रको सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (५) सडक बालबालिका, अनाथ, असहाय, अशक्त र मानसिक असन्तुलन भएका व्यक्तिहरूको पुनस्थापना केन्द्रको सञ्चालन, व्यवस्थापन, अनुगमन र नियमन,
- (६) जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

थ. बेरोजगारको तथ्यांक संकलन

- (१) रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन र सूचना प्रणालीको स्थापना,
- (२) स्थानीयस्तरमा रहेका स्वदेशी तथा विदेशी श्रमिकको लगत संकलन तथा सूचना व्यवस्थापन,
- (३) विभिन्न क्षेत्र तथा विषयका दक्ष जनशक्तिको तथ्यांक संकलन तथा व्यवस्थापन,
- (४) सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी र वैदेशिक रोजगारीमा रहेको श्रमशक्तिको सूचना तथा तथ्यांकको संकलन तथा व्यवस्थापन,
- (५) रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन,
- (६) वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालीमको सञ्चालन,
- (७) वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्तिहरूको सामाजिक पुनः एकीकरण,
- (८) वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमशीलताको उपयोग,
- (९) बेरोजगारको तथ्यांक संकलन सम्बन्धी अन्य कार्य।

द. कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण

- (१) कृषि प्रसार सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) कृषि प्रसार तथा जनशक्तिको प्रक्षेपण, व्यवस्थापन र परिचालन,
- (३) कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि, प्राविधिक सेवा, टेवा, सीप विकास र सशक्तीकरण,
- (४) कृषि बिउविजन, नश्ल, मलखाद र रसायन तथा औषधिहरूको आपूर्ति, उपयोग र नियमन,
- (५) कृषक समूह, कृषि सहकारी र कृषि सम्बन्धी स्थानीय सङ्घ संस्थाहरूको समन्वय, व्यवस्थापन र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरमा कृषि सम्बन्धी प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण,
- (७) कृषि सम्बन्धी सूचनाको प्रचारप्रसार,
- (८) स्थानीयस्तरका स्रोत केन्द्रहरूको विकास र व्यवस्थापन,
- (९) प्रागांरिक खेती तथा मलको प्रवर्द्धन र प्रचार प्रसार,
- (१०) कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ध. खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा

- (१) स्थानीय खानेपानी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) खानेपानी महसुल निर्धारण र खानेपानी सेवा व्यवस्थापन,
- (३) एक मेगावाट सम्मका जलविद्युत आयोजना सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (४) स्थानीय तहमा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, नियमन,
- (५) स्थानीय विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन, सञ्चालन, अनुगमन र नियमन,

(६) स्थानीय तहमा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी प्रविधि विकास र हस्तान्तरण, क्षमता अभिवृद्धि र प्रवर्द्धन,

(७) खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना तथा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी अन्य कार्य ।

न. विपद् व्यवस्थापन

(१) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,

(२) स्थानीयस्तरमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, पूर्व सूचना प्रणाली, खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण, वितरण र समन्वय,

(३) स्थानीय तटबन्ध, नदी र पहिरोको नियन्त्रण तथा नदीको व्यवस्थापन र नियमन,

(४) विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कन तथा बस्तीहरूको पहिचान र स्थानान्तरण,

(५) विपद् व्यवस्थापनमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय समुदाय, सङ्घ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग सहयोग, समन्वय र सहकार्य,

(६) विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत साधनको परिचालन,

(७) विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी स्थानीयस्तरका आयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,

(८) विपद् पश्चात् स्थानीयस्तरको पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण,

(९) स्थानीयस्तरको विपद् सम्बन्धी तथ्यांक व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान,

(१०) स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन प्रणाली,

(११) समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको सञ्चालन,

(१२) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

प. जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण

(१) जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजनाको कार्यान्वयन र नियमन,

(२) पानी मुहानको संरक्षण,

(३) सामुदायिक भू-संरक्षण र सोमा आधारित आय आर्जन कार्यक्रम,

(४) भू-संरक्षण र जलाधार व्यवस्थापनजन्य सामुदायिक अनुकूलन,

(५) खानी तथा खनिज पदार्थ सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्क संकलन,

(६) बहुमूल्य धातु, पत्थर तथा खनिज पदार्थको संरक्षण र सम्बर्द्धनमा सहयोग,

(७) ढुगाँ, गिट्टी, बालुवा, माटो, तथा स्लेट जस्ता वस्तु सर्वेक्षण, उत्खनन तथा उपयोगको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी र व्यवस्थापन,

(८) भौगर्भिक नक्सा प्रकाशन ।

फ. भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास

(१) भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,

(२) पुरातत्त्व, प्राचीन स्मारक तथा संग्रहालयको संरक्षण, सम्भार, प्रवर्द्धन र विकास,

(३) परम्परागत जात्रा तथा पर्वको सञ्चालन र व्यवस्थापन,

(४) प्रचलित कानून बिरुद्धका कुरीति तथा कुसंस्कार बिरुद्ध सामाजिक परिचालन सम्बन्धी कार्य,

(५) भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(३) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले सङ्घ तथा प्रदेशसँगको सहकार्यमा प्रयोग गर्ने साझा अधिकार संविधानको अनुसूची-९ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

(४) उपदफा (३) को सर्वसामान्यतामा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी देहायको विषयमा सङ्घ तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

क. खेलकुद र पत्रपत्रिका

(१) स्थानीयस्तरका खेलकुदको संरचनाको पूर्वाधार निर्माण, सञ्चालन तथा विकास,

(२) स्थानीयस्तरका खेलकुद प्रशासन तथा सङ्घ संस्थाको नियमन र समन्वय,

(३) खेलकुदको विकास र प्रवर्द्धन,

(४) खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना र सहभागिता,

(५) खेलकुद सम्बन्धी पूर्वाधारको विकास,

(६) स्थानीय तहका पत्रपत्रिकाको दर्ता, अभिलेख तथा नियमन ।

ख. स्वास्थ्य

(१) सङ्घीय तथा प्रदेशस्तरीय लक्ष्य र मापदण्ड बमोजिम स्थानीयस्तरको स्वास्थ्य सम्बन्धी लक्ष्य र गुणस्तर निर्धारण,

(२) जनरल अस्पताल, नर्सिङ होम, निदान केन्द्र तथा अन्य स्वास्थ्य संस्था र क्लिनिक दर्ता, सञ्चालन अनुमति र नियमन,

- (३) स्थानीयस्तरमा औषधिजन्य वनस्पति, जडीबुटी र अन्य औषधिजन्य वस्तुको उत्पादन, प्रशोधन र वितरण,
- (४) स्वास्थ्य बीमा लगायतका सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन,
- (५) स्थानीयस्तरमा औषधि तथा अन्य मेडिकल उत्पादनहरूको न्यूनतम मूल्य निर्धारण र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरमा औषधिको उचित प्रयोग र सूक्ष्मजीव निरोधक प्रतिरोध न्यूनीकरण,
- (७) स्थानीयस्तरमा औषधि र स्वास्थ्य उपकरणको खरिद, भण्डारण र वितरण,
- (८) स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन,
- (९) स्थानीयस्तरमा जनस्वास्थ्य निगरानी (पब्लिक हेल्थ सर्वेलेन्स),
- (१०) स्थानीयस्तरको प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक र प्यालिएटिभ स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन,
- (११) स्वस्थ जीवनशैली, पोषण, शारीरिक ब्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको पालना, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन,
- (१२) जुनोटिक र कीटजन्य रोगको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन,
- (१३) सुर्ती, मदिरा र लागू पदार्थजन्य वस्तुको प्रयोग नियन्त्रण तथा सचेतना अभिवृद्धि,
- (१४) आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवाको व्यवस्थापन,
- (१५) जनस्वास्थ्य, आपतकालीन स्वास्थ्य तथा महामारीको नियन्त्रण योजना र कार्यान्वयन,
- (१६) रोगको नियन्त्रण तथा रोकथाम,
- (१७) आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह तथा स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन ।

ग. विद्युत, खानेपानी तथा सिँचाई जस्ता सेवाहरू

- (१) विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन,
  - (२) खानेपानी महसुल निर्धारण र खानेपानी सेवाको व्यवस्थापन,
  - (३) स्थानीय साना सतह तथा भूमिगत सिँचाई प्रणालीको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार, सेवा शुल्क निर्धारण र संकलन सम्बन्धी व्यवस्थापन ।
- #### घ. सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड जरिबाना तथा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी, पर्यटन शुल्क
- (१) स्थानीय सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड जरिबाना सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
  - (२) प्राकृतिक स्रोत साधन र सेवा शुल्क, रोयल्टी सङ्कलन, समन्वय र नियमन,
  - (३) खनिज पदार्थको उत्खनन र सो सम्बन्धी रोयल्टी संकलन,
  - (४) सामुदायिक वनको सञ्चालन र व्यवस्थापनबाट प्राप्त रोयल्टी संकलन,
  - (५) पानीघट्ट, कुलो, पैनी जस्ता सेवा सञ्चालनबाट प्राप्त रोयल्टी संकलन ।

ङ. वन, जंगल, वन्यजन्तु, चराचुरुगी, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता

- (१) वन, जल, वन्यजन्तु, चराचुरुगी, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) स्थानीयस्तरमा सामुदायिक, ग्रामीण तथा शहरी, धार्मिक, कबुलियती र साझेदारी वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन, उपयोग, अनुगमन र नियमन तथा वन उपभोक्ता समूहको व्यवस्थापन,
- (३) मध्यवर्ती क्षेत्रको सामुदायिक, धार्मिक र कबुलियती वनको व्यवस्थापन,
- (४) स्थानीयस्तरमा नदी किनार, नदी उकास, नहर किनार तथा सडक किनारमा वृक्षारोपण व्यवस्थापन,
- (५) स्थानीयस्तरमा निजी वनको प्रवर्द्धन, अनुगमन र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरमा सार्वजनिक खाली जग्गा, पाखा वा क्षेत्रमा वृक्षारोपण, सम्भार, उपयोग र व्यवस्थापन,
- (७) स्थानीयस्तरमा जडीबुटी तथा अन्य गैरकाष्ठ वन पैदावार सम्बन्धी सर्वेक्षण, उत्पादन, संकलन, प्रवर्द्धन, प्रशोधन र बजार व्यवस्थापन,
- (८) वनबीउ बगैँचा स्थापना, व्यवस्थापन र प्रवर्द्धन,
- (९) नर्सरी स्थापना, बिरुवा उत्पादन, वितरण, रोपण र प्रवर्द्धन,
- (१०) वन्यजन्तु र चराचुरुगीको संरक्षण, व्यावसायिक पालन, उपयोग र अनुगमन,
- (११) मानव तथा वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्व व्यवस्थापन,
- (१२) स्थानीय प्राणी उद्यान (चिडियाखाना) को स्थापना र सञ्चालन,
- (१३) स्थानीय वन्यजन्तु पर्यटन र आयआर्जन,
- (१४) स्थानीयस्तरमा आखेटोपहारको व्यवस्थापन,
- (१५) स्थानीयस्तरमा वन, वन्यजन्तु तथा चराचुरुगीको अभिलेखाङ्कन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (१६) विश्वसम्पदा सूचीमा परेका स्मारक र पुरातात्विक महत्वका वन, सीमसार क्षेत्र, तटवर्ती क्षेत्रका जग्गा सम्बन्धी लगत,
- (१७) मिचाहा प्रजातिको नियन्त्रण,

- (१८) स्थानीयस्तरको जोखिम न्यूनीकरण,
- (१९) जैविक विविधताको अभिलेखांकन,
- (२०) स्थानीयस्तरमा हरियाली प्रवर्द्धन,
- (२१) स्थानीय साना जल उपयोग सम्बन्धी क्षेत्रगत अयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२२) रैथाने प्रजातिको संरक्षण र प्रवर्द्धन,
- (२३) स्थानीयस्तरमा वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण,
- (२४) स्थानीयस्तरमा प्रदूषण नियन्त्रण र हानिकारक पदार्थहरूको नियमन तथा व्यवस्थापन,
- (२५) स्थानीयस्तरमा न्यून कार्वनमुखी तथा वातावरणमैत्री विकास अवलम्बन,
- (२६) स्थानीयस्तरमा वातावरण संरक्षण क्षेत्र निर्धारण र व्यवस्थापन ।

च. सामाजिक सुरक्षा र गरिबी निवारण

- (१) सामाजिक सुरक्षा तथा गरिबी निवारण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (२) लक्षित समूह सम्बन्धी स्थानीय योजना, कार्यक्रम, स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन,
- (३) सामाजिक सुरक्षाको कार्यान्वयनको लागि सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सङ्घ संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य,
- (४) सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी स्थानीय तथ्यांक र सूचना व्यवस्थापन,
- (५) गरिब घरपरिवार पहिचान सम्बन्धी स्थानीय सर्वेक्षण, सूचना व्यवस्थापन र नियमन,
- (६) स्थानीय सामाजिक सुरक्षा योजना र व्यवस्थापन ।

छ. व्यक्तिगत घटना, जन्म, मृत्यु, विवाह र तथ्यांक

- (१) व्यक्तिगत घटना (जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाइसराइ, सम्बन्ध विच्छेद र धर्मपुत्र र धर्मपुत्री) को दर्ता,
- (२) व्यक्तिगत घटनाको स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (३) व्यक्तिगत घटनाको अभिलेख व्यवस्थापन र प्रतिवेदन ।

ज. स्थानीयस्तरमा पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र संग्रहालय संरक्षण, सम्बर्द्धन र पुनः निर्माण ।

झ. सुकुम्बासी व्यवस्थापन

- (१) सुकुम्बासीको पहिचान र अभिलेख व्यवस्थापन,
- (२) सुकुम्बासी सम्बन्धी जीविकोपार्जन र बसोबास व्यवस्थापन ।

ञ. प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी

- (१) प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा नियमन,
- (२) प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको संकलन तथा बाँडफाँट ।

ट. सवारी साधन अनुमति

- (१) यातायात व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) स्थानीय सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण, अनुमति, नवीकरण, खारेजी, सेवाको गुणस्तर, भाडा दर निर्धारण र नियमन,
- (३) वातावरणमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद् जोखिम संवेद्य, अपागता र लैंगिकमैत्री यातायात प्रणालीको स्थानीय तहमा प्रवर्द्धन ।

ठ. संघ संस्था दर्ता तथा नवीकरण

- (१) संघ संस्था परिचालन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) स्थानीय स्तरका संघ संस्थाको दर्ता तथा नवीकरण
- (५) उपदफा (१) र (३) मा उल्लिखित अधिकारका अतिरिक्त गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

क. भूमि व्यवस्थापन

- (१) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीयस्तरको भू-उपयोग नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन,
- (२) सङ्घीय तथा प्रदेशको मापदण्डको अधीनमा रही व्यवस्थित बस्ती विकासका कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन, एकीकृत वस्ती विकासका लागि जग्गाको एकीकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन,
- (३) स्थानीयस्तरमा अव्यवस्थित बसोबास व्यवस्थापन ।

ख. सञ्चार सेवा

- (१) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीय क्षेत्रभित्र इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्टर, केबुल तथा तारविहीन टेलिभिजन प्रसारणको अनुमति, नवीकरण र नियमन,
- (२) स्थानीय क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको विकास र प्रवर्द्धन गर्ने ।

ग. यातायात सेवा

(१) स्थानीय बस, ट्रली बस, ट्राम जस्ता मध्यम क्षमताका मास ट्रान्जिट प्रणालीको नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
(२) राष्ट्रिय रेल पूर्वाधारको उपयोग तथा महानगरीय क्षेत्रभित्र शहरी रेल सेवाको सञ्चालन, व्यवस्थापन, मर्मत सम्भार, समन्वय, साझेदारी र सहकार्य।

घ लघु घरेलु तथा साना उद्येग

(१) लघु घरेलु र साना उद्येगके दर्ता नवीकरण खारेजी नियमन विकास प्रवद्धन र व्यवस्थापन

(२) उद्यमशीलताके विकास र प्रवद्धन

(६) सङ्घ वा प्रदेशले संविधान तथा प्रचलित कानून बमोजिम आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रको कुनै विषय गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई कानून बनाई निक्षेपण गर्न सक्नेछ ।

(७) गाउँपालिका वा नगरपालिकाले यस दफा बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्दा आवश्यकता अनुसार कानून, नीति, योजना, मापदण्ड तथा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

(८) स्थानीय तहले प्रदेश सरकारको परामर्शमा नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिई विदेशका कुनै स्थानीय सरकारसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्न सक्नेछ ।

इलाम नगरपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरूको नामावली :

क्र.सं.	वडा नं.	पद	पदाधिकारीको नाम	मोबाईल नं
१		प्रमुख	श्री महेश बस्नेत	९८५२६८५०६०
२		उपप्रमुख	श्री सुशिला नेम्वाङ	९८५२६८५०६१
३		वडा अध्यक्ष	श्री अम्बिका गौतम	९८४२६५०७५२
४				
५	१	दलित महिला वडा सदस्य	श्री पवित्रा रसाइली	९८१६९४६१८८
६		वडा सदस्य	श्री खड्गा गुरुङ	९८१६०७७२५५
७		वडा सदस्य	श्री टेक बहादुर कटुवाल	९८१६०१४५३७
८		वडा अध्यक्ष	श्री नारद प्रसाद लम्साल	९८४२७३५८३३
९		महिला वडा सदस्य	श्री फूलमाया देवान	९८१७९३२९५४
१०	२	दलित महिला वडा सदस्य	श्री सरीता दियाली	९८४४६४९७२९
११		वडा सदस्य	श्री शेर बहादुर राइ	९७४२६२६२१०
१२		वडा सदस्य	श्री कर्ण बहादुर राइ	९८१४०१५२४२
१३		वडा अध्यक्ष	श्री तिर्थराज गुरुङ	९८१४०८१७३४
१४		महिला वडा सदस्य	श्री मन कुमारी मुखिया सुनुवार	९८१५०६८१२२
१५	३	दलित महिला वडा सदस्य	श्री कमला रनपहेली	९८१७९१६६८२
१६		वडा सदस्य	श्री सोमनाथ राई	९८१५९१३२७२
१७		वडा सदस्य	श्री उदय बहादुर खत्री	९८१४०४३६५४
१८		वडा अध्यक्ष	श्री नुतनदेव दुलाल	९८१५९०२३७६
१९				
२०	४	दलित महिला वडा सदस्य	श्री सुशिला बि.क	९८४४६५५७७९
२१		वडा सदस्य	श्री विष्णु सुब्बा	९८१५९८८५५५
२२		वडा सदस्य	श्री ज्ञानेन्द्र निरौला	९८१६०३१०३८
२३		वडा अध्यक्ष	श्री ठाकुरनारायण श्रेष्ठ	९८५२६८०१०८
२४		महिला वडा सदस्य	श्री सिता देवि रिजाल	९८४२७२९३८४
२५	५	दलित महिला वडा सदस्य	श्री बलिमाया घतानी	९८४२७४५७९६
२६		वडा सदस्य	श्री गुप्ता सुब्बा	९८५२६८०५५५
२७		वडा सदस्य	श्री टंक बहादुर खत्री	९८४४६४९४८८
२८		वडा अध्यक्ष	श्री माधव प्रसाद भट्टराई	९८६२६७१४९९
२९		महिला वडा सदस्य		
३०				
३१		वडा सदस्य	श्री धन बहादुर श्रेष्ठ	९८०३५५६६८४
३२		वडा सदस्य	श्री दुर्गा श्रेष्ठ (मदन)	९८५२६८००४१, ९८१५९३९७७७
३३	७	वडा अध्यक्ष	श्री नरेश श्रेष्ठ	९८४२६२७६३९
३४				

३५		दलित महिला वडा सदस्य	श्री बसन्ति घतानी	९८४४६८१२३०
३६		वडा सदस्य	श्री केशव खत्री	९८४२७७२७१८
३७		वडा सदस्य	श्री सजिव राइ	९८४४६५५९८८
३८		वडा अध्यक्ष	श्री होम बहादुर बस्नेत	९८४२६३५०१८, ९८५२६८०८१८
३९		महिला वडा सदस्य	श्री गोमादेवि आचार्य	९८४२७४०९६७
४०	८	दलित महिला वडा सदस्य	श्री सिता नेपाली	९८४२७४५६७६
४१		वडा सदस्य	श्री डाक प्रसाद दुलाल	९८४२७४४१२८
४२		वडा सदस्य	श्री श्रीबहादुर तामाङ	९८४२७३९७६५
४३		वडा अध्यक्ष	श्री श्यामकृष्ण घिमिरे	९८४२६३५०२०
४४		महिला वडा सदस्य	श्री कमला दहाल	९८४२७३५६७३
४५	९	दलित महिला वडा सदस्य	श्री सिता मगराती	९८४२६७७३३६
४६		वडा सदस्य	श्री शेरबहादुर खड्का	९८४२६४५०४५
४७		वडा सदस्य	श्री रुद्रबहादुर विष्ट	९८६२६६९९५७
४८		वडा अध्यक्ष	श्री रोमबहादुर लुंगेली	९८४२७४८५१२
४९				
५०	१०	दलित महिला वडा सदस्य	श्री बिमला बराइली	९८४२७४०११२
५१		वडा सदस्य	श्री धर्ममणि गौतम	९८४२७४४७५६
५२		वडा सदस्य	श्री रणबहादुर तामाङ	९८४२६२७५७३
५३		वडा अध्यक्ष	श्री रविन एक्तेन	९८५२६८१२२१
५४		महिला वडा सदस्य	श्री धनमाया एक्तेन	९८२४९६४१३३
५५	११	दलित महिला वडा सदस्य	श्री खेम कुमारी खाती	९८१७०२१६०७
५६		वडा सदस्य	श्री दिनेश फागो	९८४२७२८०२५
५७		वडा सदस्य	श्री भेषराज आचार्य	९८४२६९३५९६
५८		वडा अध्यक्ष	श्री लाखमान लिम्बु	९८१५०४९१८२
५९		महिला वडा सदस्य	श्री पर्मिला लिम्बु	९८४२६४५००४
६०	१२	दलित महिला वडा सदस्य	श्री कुमारी लुहागुन	९८४२६९००१९
६१		वडा सदस्य	श्री भानु घिमिरे	९७४२६०६४७९
६२		वडा सदस्य	श्री नरसिंह एक्तेन	९८४२६३५५२३

- नगर कार्यपालिका सदस्य श्री चित्रमाया गुरुङ्ग, साँखेजुङ्ग ९८०१४५४४३५
- नगर कार्यपालिका सदस्य श्री सिता रिजाल बरबोटे ९८४२७२९३८४
- नगर कार्यपालिका सदस्य श्री सानु दास, पिपलबोटे ९८४२७४४३८३
- नगर कार्यपालिका सदस्य श्री इन्दिरा पौडेल क्षेत्री, भानुपथ ९८४२६४६९०७
- नगर कार्यपालिका सदस्य श्री सावित्रा राई, गोदक ९८४२७२९३६०
- नगर कार्यपालिका सदस्य श्री पृथ्वीसिंह सुनुवार पुवामभुवा ९८१४९५७५४१
- नगर कार्यपालिका सदस्य श्री श्यामकमल मुखिया जस्बरे ९८४२६३६३६८
- नगर कार्यपालिका सदस्य श्री गिताराम विश्वकर्मा ९८४२६३६०५०, ९८१६९३९०९३

**इलाम नगरपालिका,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, इलाम
कर्मचारीहरूको नामावली**

क्र.सं.	पद	तह	स्थायी रुपमा कार्यरत	सेवा करारमा कार्यरत	फोन नं.	संकेत नं.	ठेगाना
	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	रा.प.द्वितीय	कालीबहादुर भुजेल		९८५२६२४१११	१६०८२५	
	अधिकृत	अधिकृत दशौ	प्रेमकुमार गौतम		९८४२६२७५१६	१८२४८१	
	अधिकृत	अधिकृत आठौ	राधिका घिमिरे		९८५१२३५४५३	१९०७०७	
	लेखा अधिकृत	अधिकृत सातौ	नारायण ढकाल		९८४२२२७८१०	२१७३८१	
	प्रशासकीय अधिकृत	अधिकृत सातौ	रामकुमार शाह		९८५२६३५०५७		
	इन्जिनियर	अधिकृत सातौ	दिपक गुरागाई		९८५१२४३५३८		

	शाखा अधिकृत	अधिकृत छैटौ	लुना खतिवडा		९८४९३६३२३३		
	अधिकृत	अधिकृत छैटौ	सीतादेवी खवास		९८४२६३५२२९		
	अधिकृत	अधिकृत छैटौ					
	अधिकृत	अधिकृत छैटौ	गौरा भट्टराई		९८४२६४६४७४	१९३८८६	
	शाखा अधिकृत	अधिकृत छैटौ	कमल भण्डारी		९८४२७०९२१५	१३२०१५	
	अधिकृत	अधिकृत छैटौ	रुपबहादुर लिम्बु		९८५२६८१८१२	१७०२८५	
	अधिकृत	अधिकृत छैटौ	बबुल भक्त राज		९८४२६२७२४३		
	सूचना प्रविधि अधिकृत	अधिकृत छैटौ		दिपेश कुमार श्रेष्ठ	९८४२७२९७८४		इलाम ९
	कम्प्युटर अप्रेटर	सहायक पाँचौ	हरि मगर		९८२५९२२२९६	२४०२७६	
	कम्प्युटर अप्रेटर	सहायक पाँचौ	सन्दिप बिसुन्के		९८४२७२९८८६		
	ले.पा.	सहायक पाँचौ	कमल कुमार मैनाली		९८४२६३५१४०		
	सहायक	सहायक पाँचौ	खड्ग ब. बस्नेत		९८४२६६०२८९	०२५३	
	सहायक	सहायक पाँचौ	चन्द्रकला अधिकारी		९८६२७४०३२२	२३१५७३	
	कृषि प्राविधिक	सहायक पाँचौ	उपेन्द्र नेपाल		९८४२७३८१७१	२३४००४	
	सहायक	सहायक पाँचौ	उर्मिला अवाले		९८४२६४५१९९		
	सहायक	सहायक पाँचौ	लोचन भट्टराई		९८४९६१२८८६	२०२५३०	
	सहायक	सहायक पाँचौ	रामचन्द्र नेपाल		९८६१४५४०६८		
	सहायक	सहायक पाँचौ	रविन्द्र घिमिरे		९८६२६७०२४४		
	सहायक	सहायक पाँचौ	सविता धिताल		९८६६३३४७८४		
	सहायक	सहायक पाँचौ	होम शिवाकोटी		९८४२६३५२५६		
	सहायक	सहायक पाँचौ	रेवुराज आचार्य		९८४२७२७९६६		
	सहायक	सहायक पाँचौ	तिलकुमारी शर्मा		९८४४६६६११८		
	सहायक	सहायक पाँचौ	हेमराज ढकाल		९८५२६८५०००		
	सहायक	सहायक पाँचौ	अर्जुन थापा		९८५२६८१८२८		
	सब इन्जिनियर	सहायक पाँचौ	कुलदिप घिमिरे		९८४२६३५९३६		
	सब इन्जिनियर	सहायक पाँचौ	बिमल ढुंगाना		९८४२६३५१४१		
	सब इन्जिनियर	सहायक पाँचौ	मोहन शम्सेर कुँवर		९८४२६४७३८१		
	सब इन्जिनियर	सहायक पाँचौ					
	सब इन्जिनियर	सहायक पाँचौ	बिमला गुरुङ्ग		९८६०७५२२९४		
	सब इन्जिनियर	सहायक पाँचौ	वासुदेव पोखरेल		९८५२६८१६३४		
	सब इन्जिनियर	सहायक पाँचौ	पूर्णकुमार आङ्गदेम्बे		९८४६५१८०८४		
	प्राविधिक सहायक	सहायक पाँचौ	समीक्षाकुमारी ढकाल			२४०२७७	
	सब इन्जिनियर	सहायक पाँचौ		पुजन ताम्राकार	९८४४६३०५९०		इलाम ७
	सब इन्जिनियर	सहायक पाँचौ		धनमान लेप्चा	९८९६९२४६१३		सूर्योदय ८
	सब इन्जिनियर	सहायक पाँचौ		बिमल राई	९८२४०४७९८८		इलाम ५

	सब इन्जिनियर	सहायक पाँचौ		विशाल याम्फु राई	९८४९००८९१०		इलाम ८
	निजी सचिव	सहायक पाँचौ		ज्ञानेन्द्र शिवाकोटी	९८४२६६३६७२		इलाम ९
	स.म.वि.नि.	स.स्तर चौथो	दित्यना आचार्य		९८४२२७७८३		
	सहायक	स.स्तर चौथो	सुजना राई		९८२४०७७२२३		
	सहायक	स.स्तर चौथो	प्रकाश लकाई		९८१८४४११४४		
	सलेपा	स.स्तर चौथो	पदमसिंह थापा		९८४२६३५४२९		
	राजश्वर संकलक	स.स्तर चौथो		रामप्रसाद खरेल	९८४२६४६१८६		इलाम ६
	सहायक	स.स्तर चौथो	पुष्पलाल दाहाल		९८४२६३६६०५		
	सहायक	स.स्तर चौथो	प्रेमकुमार दियाली		९८४२६२७०५२		
	कार्यालय सहायक	स.स्तर चौथो	मनकुमार गुरुङ्ग		९८१७९६७३००		
	कार्यालय सहायक	स.स्तर चौथो	ललितबहादुर याख्खा		९८४४६०५१४८		
	कार्यालय सहायक	स.स्तर चौथो	इन्द्रलाल घिमिरे		९८४२७२७५६७		
	ना.प्रा.स. (पशु सेवा)	स.स्तर चौथो	प्रकाश लुइटेल		९८४२७८९८३०	२२९४०१	
	क.अ.	स.स्तर चौथो		मन्दिरा श्रेष्ठ	९८६२७५५६१९		इलाम ६
	क.अ.	स.स्तर चौथो		रन्जित मुखिया	९८४२६३५०८१		इलाम ४
	अमिन	स.स्तर चौथो		हेम सापकोटा	९८५२६८१७६८		देउमाइ ६
	क.स.	स.स्तर चौथो		रोशन लिम्बु	९८१५९७७०५४		इलाम ५
	क.स.	स.स्तर चौथो		ललित चौहान	९८४२६६६५३९		इलाम ९
	क.स.	स.स्तर चौथो		बुद्धिमाया तुम्बापो	९८४२६६२१९०		इलाम ५
	क.स.	स.स्तर चौथो		नारायण श्रेष्ठ	९८४२७२०८५५		इलाम ५
	क.स.	स.स्तर चौथो		दिलकुमार राउत	९८४२७२५५६६		इलाम ६
	क.स.	स.स्तर चौथो		अनिस पोखरेल	९८६३९८३९२४		इलाम २
	क.स.	स.स्तर चौथो		कमला तिमिसिना	९८६२६६५८२४		इलाम ७
	क.स.	स.स्तर चौथो		रविन राया क्षेत्री	९८५२६८१२७०		इलाम ६
	क.स.	स.स्तर चौथो		दर्शन राई	९८६३६८२२०६		इलाम १२
	क.स.	स.स्तर चौथो		प्रेम अधिकारी	९८४२७२१८१३		इलाम १०
	क.स.	स.स्तर चौथो		टिका कटुवाल बस्नेत	९८०६०९६६१०		इलाम ९
	क.स.	स.स्तर चौथो		भीमप्रसाद खतिवडा	९८५२६८३३१६		देउमाइ ६
	निजी सचिव	स.स्तर चौथो		भीमबहादुर साकी	९८१३१६४०९८		इलाम १०
	ना.प्रा.स. कृषि	स.स्तर चौथो		मासेमी थेबे	९८१६०४४६००		माइजोगमाई ६
	प्लम्बर	स.स्तर तेस्रो	टंकनाथ बास्कोटा		९८४२७४०१८८		
	प्लम्बर	स.स्तर तेस्रो	चन्द्रकुमार श्रेष्ठ		९८४२६४५८८६		
	नगर प्रहरी	स.स्तर तेस्रो					

	सुपरभाइजर			वेदप्रसाद दाहाल	९८००९८२७५१		देउमाई ६
	सुपरभाइजर			दिनेश नेपाल	९८४२७२२०८१		सन्दकपुर
	कार्यालय सहयोगी		चक्रप्रसाद मैनाली		९८४२७२९५५७		
	सवारी चालक		राजेन्द्र खड्गी		९८४२६३६६०३		
	सवारी चालक		कृष्ण चौले		९८४२६३५११९		
	सवारी चालक		टेकबहादुर बस्नेत		९८४२६३६४०८		
	कार्यालय सहयोगी		रुद्रबहादुर बस्नेत				
	कार्यालय सहयोगी		गणेश श्रेष्ठ		९८१७९९३४७४०	१७२१५०	
	कार्यालय सहयोगी		सुवास तामाङ्ग		९८४२७४४४१०		
	कार्यालय सहयोगी		आइतमान राई		९८४२६३५१६८		
	खा.पा. चौकिदार		विष्णु प्रधान		९८४४६१२८३३		
	खा.पा. चौकिदार		गणेशप्रसाद खनाल		९८४२६३५९२८		
	खा.पा. चौकिदार		अम्बरबहादुर श्रेष्ठ		९७४२६२१७२०		
	खा.पा. चौकिदार		मनोज कुमार मुखिया		९७४२६०६६०२		
	खा.पा. चौकिदार		चित्र ब. भण्डारी		९८४२६२७४५९		
	खा.पा. चौकिदार		लक्ष्मीप्रसाद खतिवडा		९८४२७२४५४४		
	लाइनम्यान		लेखबहादुर राई		९७४२६१५६७०		
	कुचिकार		रामाशी डोम		९८४२६३५०७७		
	चौकीदार			कमल पाठक			सन्दकपुर
	इलेक्ट्रिसियन			दिपेन्द्र बानिया	९८४४६१४५८४		इलाम ८
	कुचिकार			सुनिता डोम			इलाम ७
	कुचिकार			बुद्ध रमतेल	९८१४९२८७०८		इलाम ९
	कुचिकार			शंकर क्षेत्री			इलाम ९
	कुचिकार			मन ब. बराइली			इलाम ९
	कुचिकार			चौकबहादुर तामाङ्ग	९८०७९१९६२५		इलाम ९
	कुचिकार			ओपिन्दर मल्लिक	९८१६९९६८०५		सप्तरी बत्तौनिया ९
	कुचिकार			चन्द्रबहादुर सार्की	९८१५०४९८७०		इलाम ९
	कुचिकार			अमृत बयलकोटी			इलाम ९
	कुचिकार			निरोज खाती			इलाम ९
	कुचिकार			उमेश सार्की			इलाम ९
	कुचिकार			सन्तोष नेपाली			इलाम ९
	कुचिकार			नरेन्द्रकुमार लिम्बु	९८६०२६१९२०		इलाम ७

	कुचिकार			होमप्रसाद राई			
	कुचिकार			डिल्लीबहादुर खत्री	९८०४९१८३०७		इलाम १२
	कुचिकार			होमप्रसाद राई	९८१३२८१४२१		इलाम ७
	कुचिकार			पुनितादेवी मरिक			सप्तरी बनौनिया ९
	चौकीदार			सोमनाथ गौतम	९८४२६६२२९१		इलाम ९
	प्लम्बर			प्रनिता राई	९८२६९१५२३४		इलाम ९
	चौकीदार			मुकेश पोखरेल	९८४२७६७२६९		इलाम ९
	हेल्पर			चन्द्र प्रसाद थापा	९७४२६१४१२५		इलाम ९
	चौकीदार			पन्ची राई	९८१६०१७८९१		सन्दकपुर
	चौकीदार			दलबहादुर गुरुङ्ग	९८१६९८३७३३		सन्दकपुर
	चौकीदार			बलबहादुर राई	९८०६०३९३०१		इलाम ६
	चौकीदार			बुद्धिप्रसाद स्वार			इलाम ४
	चौकीदार			जीतबहादुर खवास	९८१७९०५६४९		इलाम ९
	चौकीदार			तारादेवी खतिवडा	९८५२६८००६१		इलाम ७
	माली			मिलन बस्नेत	९८४२०१४४७१		इलाम ९
	माली			चेतनाथ कालीकोटे	९८१७९९०३००		इलाम ९
	कार्यालय सहयोगी			गोपाल बस्नेत	९८६३६२३५२८		भोजपुर देवानटार
	कार्यालय सहयोगी			हरिकृष्ण भट्टराई	९८२६९४८५७५		इलाम ८
	चौकीदार			बिपुल पराजुली	९८१६०४५२०४		इलाम ११
	चौकीदार			बसन्त थेगिम	९८०३०४३४८१		इलाम ११
	सवारी चालक			मनबहादुर गुरुङ्ग	९८१५९९९६७८		इलाम ३
	सवारी चालक			राजु बस्नेत	९८४२७२८४४४		इलाम ८
	सवारी चालक			अरुण सेन्चियुरी	९८१७९११३१०		इलाम ६
	सवारी चालक			मानबहादुर बिष्ट	९८६३८६५८९९		इलाम ८
	सवारी चालक			ज्ञानेन्द्र उपरकुटी	९८४२७७६१०६		इलाम ५
	सवारी चालक			बीरबहादुर बिष्ट	९८४२७१३७२८		इलाम ९
	चौकीदार			कृष्णबहादुर बस्नेत	९८२४०५८५५४		इलाम ९
	सवारी चालक			रामबहादुर बसेल	९८१६९८३८६९		इलाम ९
	सवारी चालक			मिलन बस्नेत	९८४४६८१६१३		इलाम ९

	सवारी चालक			दिपेन्द्र मुंग्राती	९८४४६६९८२		इलाम ९
	सवारी चालक			खेमराज बुढाथोकी	९८२४९९०५८२		इलाम ९
	सवारी चालक			खेमबहादुर कटुवाल	९८०६०९७३५८		इलाम ९
	सवारी चालक			डिल्ली मिजार	९८०४९९८३०७		इलाम ९
	सवारी चालक			संजीव सुवेदी	९८६९८९९९९५		इलाम ९
	कार्यालय सहयोगी			खनकुमारी खवास	९८४४६२७४२५		इलाम ६
	कार्यालय सहयोगी			चेतनाथ खतिवडा	९८६५६६२६८७		देउमाइ ६
	कार्यालय सहयोगी			विष्णुकुमारी कोडरेन	९८९४०९९०९६		इलाम ३
	कार्यालय सहयोगी			करुणा राई	९८९४०४३६०४		इलाम ५
	कार्यालय सहयोगी			शकुन्तला खवास	९८९५९५७६०९		इलाम ६
	कार्यालय सहयोगी			धनकुमार तामाङ्ग	९८९७०७४३७९		इलाम ८
	कार्यालय सहयोगी			सीतादेवी डाँगी बिष्ट	९८४२६६५७०८		इलाम ९
	कार्यालय सहयोगी			गणेश बहादुर मगर	९८९४९६४०८०		इलाम ११
	कार्यालय सहयोगी			लक्ष्मी बाँस्तोला	९८४२७८३९२७		इलाम १२
	कार्यालय सहयोगी			पूर्णमा भट्टराई	९८०४९६७४५९ ९८०४९७९८८५		इलाम ९
	कार्यालय सहयोगी			चित्रराज सोडमी			इलाम ४
	कार्यालय सहयोगी			टोमबहादुर याखा	९८४२७३७७६९		इलाम २

रु ७०००।०० मासिक पारिश्रमिक पाउने खानेपानी तर्फका चौकिदारहरु

क्र.सं.	पद	स्तर	सेवा करारमा	कार्यरत क्षेत्र	फोन नं.	कैफियत
	चौकिदार		सुमन दहाल	तिल्केनी		इलाम ८
	चौकिदार		मेनुका खड्का	जोरधारा		इलाम ९
	चौकिदार		नेत्रप्रसाद दहाल	तिल्केनी		इलाम ८
	चौकिदार		कविरधन गुरुङ्ग	गुम्वाडाडा		इलाम ६
	चौकिदार		मनबहादुर बस्नेत	गोलाखर्क		इलाम ९
	चौकिदार		टेकबहादुर खड्का	गोलाखर्क		इलाम ९

रु ७०००।०० मासिक पारिश्रमिक पाउने कुचिकारहरु

क्र.सं.	पद	स्तर	सेवा करारमा कार्यरत	कार्यरत क्षेत्र	फोन नं.	कैफियत
	कुचिकार		सोवीदेवी डोम	बिप्ल्याटे		सप्तरी जानकीनगर
	कुचिकार		अन्जु मरिक्	नेपालटार		धरान ८

नगर प्रहरी टोली

पद	नाम थर	ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत

नगर प्रहरी नायब निरिक्षक (पाँचौ)	संजिव भट्टराई	इ.न.पा.६	९८४२०८७२४१	
नगर प्रहरी सहायक निरिक्षक (चौथो)	कमल अधिकारी	इ.न.पा. ९	९८४२६९२७९६	
नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	देवकुमार राई	इ.न.पा. ८	९८०४९१२७३८	
नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	निर्मल कार्की	इ.न.पा. ८	९८४२७८३३९९	
नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	विवेक सिवाकोटी	इ.न.पा. . ९	९८१४९९४०३८	
नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	धरम ब. पराजुली	इ.न.पा. ६	९८१५९८५४१५	
नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	कमल लिङ्गदेन	इ.न.पा. ६	९८२५९१००२४	
नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	कृष्णकुमार थापा	इ.न.पा. ६	९८१५०५००१५	
नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	जानुका खवास	इ.न.पा. ७	९८६२७७०३७०	
नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	सुजिता कार्की	इ.न.पा. ९	९८१६९०८४२०	
नगर प्रहरी जवान (दोश्रो)	यमुना दाहाल खतिवडा	इ.न.पा. ५	९८६१४०३९५३	

हेरचाहका लागि उत्प्रेरणा कार्यक्रमतर्फ

	पद	नाम थर	फोन नं.	कैफियत
	पुनर्स्थापना सहजकर्ता	उपेन्द्र खनाल	९८२५९१६६८०	इलाम १
	पुनर्स्थापना सहजकर्ता	निरबहादुर गजमेर	९८४२७३५१८४	इलाम ५

सुरक्षित आप्रवासन परियोजना (SAMI)

क्र.सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१.	कार्यक्रम संयोजक	इश्वरी तामाङ्ग	९८६२६०००५०	इलाम ७
२.	लेखा तथा प्रशासन अधिकृत	गणेशप्रसाद श्रेष्ठ	९८५११५२५५४	इलाम ९
३.	सूचना तथा परामर्शदाता	विजु लकान्द्री	९८६९२३५३५०	इलाम ८
४.	सूचना तथा परामर्शदाता	कल्पना देवी थापा	९८६२६४४०९९	इलाम ७
५.	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	कल्पना गजमेर	९८४४६२८८२७	इलाम ८
६.	वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता	निलिमा भट्टराई	९८४४६९२३९०	इलाम ९
७.	रिटर्नी स्वयम सेवक	सन्जन रेग्मी	९८४२७४०८६४	इलाम ८
८.	रिटर्नी स्वयम सेवक	विश्वास पौडेल	९८१५९६२०२०	इलाम ८
९.	रिटर्नी स्वयम सेवक	ज्योति खड्का	९८४२७६९८५६	इलाम ६

पञ्जीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम

क्र.सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१.	एमआइएस अपरेटर	पशपतिनाथ भट्टराई	९८४२६४५२१२	इलाम ५
२.	एमआइएस अपरेटर	बन्दिना अधिकारी	९८४२६४७५६४	इलाम ७
३.	फिल्ड सहायक	अरुणा एक्तेन	९८६२७४०२२७	इलाम ५

रोजगार सेवा केन्द्र

क्र.सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१.	अधिकृत (रोजगार संयोजक)	श्री डकेन्द्र बोहोरा	९८४२६६२६६३	इलाम ९
२.	प्राविधिक सहायक (पाँचौ)	श्री सुमित शाह	९८६२६३३६५८	इलाम ७

गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम कार्यक्रम

क्र.सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१.	उद्यम विकास सहजकर्ता	श्री गणेश केसी	९८६९४६७७९३	जाजरकोटे छेडागढ १२
२.	उद्यम विकास सहजकर्ता	श्री चेतनकुमार थापा	९८६४९५०४६३	नेपालगन्ज १२

स्वास्थ्यतर्फका कर्मचारीहरूको नामावली

क्र.सं.	पद	तह	स्थायी रुपमा कार्यरत	सेवा करारमा कार्यरत	फोन नं.	संकेत नं	कैफियत

	सि.अ.हे.व.	छैटौ	श्री रमन्ता पौडेल		१८५२६८०४०१	१७२४४०	
	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	छैटौ	श्री पंकज पोखरेल		१८५२६८१७८	२०८९६१	
	हे.अ.	पाँचौ	श्री गीता राई		१८६२६६५७८	२२१६३९	
	हे.अ.	पाँचौ	श्री तेजबहादुर सोडारी		१८४६८०४०७	१९१०३२	
	हे.अ.	पाँचौ	श्री पेम्वाछिरिङ तामाङ्ग		१८२४९७९८४२	२२४७०६	
	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	छैटौ	श्री पुजा भट्टराई		१८१५०८१७०२	२१७८७७	२०७८१२१२४ मा स्तरबृद्धि
	सि.अ.न.मि.	पाँचौ	श्री सुनिता बस्नेत		१८४४६२८६३४	२१०७८७	
	अ.न.मि.	चौथो	श्री बालिका राई		१८२०७०२०४५	२२२१३९	
	अ.न.मि.	चौथो	श्री कल्पना खनाल		१८४२६४५७९९	२२०३८६	
	सि.अ.न.मि.	पाँचौ	श्री कृष्णकुमारी सुवेदी		१८४२७७७२२२	२०७५४९	
	सि.अ.न.मि.	पाँचौ	श्री देविका भट्टराई		१८१४०१६२७२	१७८०२५	
	सि.अ.न.मि.	पाँचौ	श्री चम्पादेवी दुलाल		१८४२६४७१४३	१७५७४८	
	अ.न.मि.	चौथो	श्री सन्दिपा लिम्बु		१८६९८५१७८९	२२१४७०	
	सि.अ.न.मि.	पाँचौ	श्री जनककुमारी थापा		१८४२६४६०७७	२०८८८६	
	अ.न.मि.	चौथो	श्री शिल्पा तामाङ्ग				
	सि.अ.न.मि.	पाँचौ	श्री सवनम कटुवाल		१८६२६०१८७४	१७६४२६	
	सि.अ.न.मि.	पाँचौ	श्री लक्ष्मी घिमिरे		१८४२६४५७१९	१७८०९१	
	सि.अ.न.मि.	पाँचौ	धनकुमारी तामाङ्ग		१८१५९५८४३५	१७५४८२	
	सि.अ.न.मि.	छैटौ	श्री बिना राई		१८१४९०३९७७	१०९७४६	
	सि.अ.न.मि.	पाँचौ	श्री ओमादेवी खतिवडा		१८१७९६३७३८	१७८०२६	
	सि.अ.न.मि.	पाँचौ	श्री नरकुमारी राई			१७८०२६	
	सि.अ.हे.व.	छैटौ	श्री दीपककुमार पौड्याल		१८४२६३५८१९	१७७४४४	
	अ.हे.व.	चौथो	श्री मातुका पोखरेल		१८१९७४३९२०	२३३५०९	
	सि.अ.हे.व.	पाँचौ	श्री मञ्जु राई		१८२४०४७९८५	२१४६७०	२०७८११११६ मा स्तरबृद्धि
	अ.हे.व.	चौथो	श्री होमित खड्का		१८२६७५५२४	२२१४५१	
	अ.हे.व.	चौथो	श्री पवित्रा राई		१८२४९८९३२६	२१५०८९	
	अ.हे.व.	चौथो	श्री निर्मला राई		१८६२७६६७२४	२२०९२९	
	अ.हे.व.	चौथो	श्री प्रतिमा घिमिरे		१८४४६८३४६५	२२१५९१	
	अ.हे.व.	चौथो	नवीनकुमार तामाङ्ग		१८१६९०७४३५	२२१५८९	
	अ.हे.व.	चौथो	पर्वत बुढा		१८६५३४६४१४	२३३२२३	
	हे.अ.	पाँचौ					
	हे.अ.	पाँचौ	बालकृष्ण फुयल		१८५२६८५९८०	२२४३८२	
	वरिष्ठ वैद्य	पाँचौ	श्रीनारायण साह		१८४२९२१८८९	२०५२८३	
	कविराज निरीक्षक	छैटौ	लालदेव मण्डल		१८५२६८५१९४	१९८०४०	
	अ.हे.व.			गोविन्द ठकाल			इलाम १
	अ.न.मि.			ममता लोक्ताम	१८२४०६७४०८		सन्दकपुर ५
	अ.न.मि.			बसन्ता सिटौला	१८४२६३५९४९		इलाम ८
	अ.न.मि.			एलिसा प्रधान	१८६००२८११७		माइ नपा ५

अ.न.मि.			कल्पना थापामगर	९८०७९६०३८६		फाकफोकथुम १
अ.न.मि.			देवी थल्लोङ्ग	९८१७०९४८१३		माइजोगमाई ६
अ.न.मि.			प्रश्ना विश्वकर्मा	९८१७३२२००२		इलाम ६
अ.हे.व.			विजय खनाल	९८४२६४७१२०		इलाम ९
ग्रा.स्वा.का.			कुमारी आले	९८६२६०७८९८		इलाम ८
अ.हे.व.			वसन्त सुवेदी	९८४२७२२५८७		इलाम ८
अ.न.मि.			मनिषा बाँस्तोला			इलाम ११
अ.हे.व.			विष्णु ब.राई	९८६३६८१५८३		इलाम ११
अ.न.नि.			नन्दकुमारी चापागाई	९८०७९५३२४७		इलाम १
थेरापिस्ट			दिपा भट्टराई	९८६२७५५६०२		इलाम ८
हे.अ.		अस्पताल, डायलिसिसतर्फ	मनिसा दहाल			इलाम १
हे.अ.			साधना मल्ल			इलाम ५
का.स.			कुलप्रसाद अधिकारी			इलाम २
का.स.			बविता गुरुङ्ग			इलाम ३
का.स.			भुवन दुलाल			इलाम ४
का.स.			इन्द्रकला पौडेल			इलाम ५
का.स.			सन्जु भट्टराई			इलाम ६
का.स.			यमुना अधिकारी			इलाम १०
का.स.			शान्तादेवी ओली			इलाम ११
का.स.			लक्ष्मण पाण्डे			इलाम १२
का.स.			विष्णुकान्त ढुंगेल	९८६२६३३६८८		माइजोगमाई १
का.स.			कल्पना शर्मा	९८४९००८८९०		इलाम
का.स.			भुमादेवी अधिकारी			इलाम ९
का.स.			राधिका सुवेदी			इलाम ८
का.स.			अपेक्षा नेपाल			इलाम १
का.स.			रेबिन्द्र बराल			इलाम ४
का.स.			कमला राई	९८१४९९७६८७		इलाम ५

अन्य सेवा करारका सल्लाहकार तथा सेवा प्रदायकहरु

क्र.सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	संकेत नं./ना. नं.
१.	कानुनी सल्लाहकार	श्री विद्या सापकोटा	९८५२६८०८८३	
२	कानुनी सल्लाहकार	श्री सुधिर बोहोरा	९८५२६८०६२५	
३	इलेक्ट्रिसियन	श्री सञ्जीव ढकाल	९८५२६३८७२०	
४	इलेक्ट्रिसियन	श्री लीला दाहाल	९८४९८६१६६३	
५	मेकानिकल हेल्पर	श्री श्याम ब. लिम्बु	९८१६९३३७३९	

अन्य करार सेवा खानेपानी सञ्चालन समिति बोर्डअन्तर्गत

क्र.सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	संकेत नं./ना. नं.
१.	सहायक चौथो	श्री मनमाया पाण्डे	९८१७९९४२८८	

न.पा. तथा वडा कार्यालयबाट बाट प्रदान गरिने सेवा

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले तोके अनुसारका सेवा सुविधा
- विकास निर्माणसम्बन्धी कार्यहरु
- नक्सापास इजाजत
- विद्यालय सञ्चालन अनुमती
- निर्माण सम्पन्नता प्रमाण पत्र
- उपचार सहयोग सिफारिस
- कर सङ्कलन सेवा
- आगलागीमा वारुणयन्त्र सेवा
- खानेपानी सेवा
- फोहोरमैला व्यवस्थापन
- सौर्य सडकबत्ती सेवा
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण

वडा कार्यालयबाट बाट प्रदान गरिने सिफारिस सम्बन्धी सेवा

- (१) नाता प्रमाणित गर्ने,
- (२) नागरिकता तथा नागरिकताको प्रतिलिपि लिनका लागि सिफारिस गर्ने,
- (३) बहाल करको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,
- (४) बन्द घर तथा कोठा खोल्न रोहबरमा बस्ने,
- (५) मोही लगत कट्टाको सिफारिस गर्ने,
- (६) घर जग्गा करको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,
- (७) जन्म मिति प्रमाणित गर्ने,
- (८) व्यापार व्यवसाय बन्द भएको, सञ्चालन नभएको वा व्यापार व्यवसाय हुदै नभएको सिफारिस गर्ने,
- (९) विवाह प्रमाणित तथा अविवाहित प्रमाणित गर्ने,
- (१०) निःशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस गर्ने,
- (११) वडाबाट जारी हुने सिफारिस तथा अन्य कागजलाई अंग्रेजी भाषामा समेत सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने,
- (१२) घर पाताल प्रमाणित गर्ने,
- (१३) व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित गर्ने,
- (१४) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जामा घर कायम गर्न सिफारिस गर्ने,
- (१५) कुनै व्यक्तिको नाम, थर, जन्म मिति तथा वतन फरक-फरक भएको भए सो व्यक्ति एकै हो भन्ने सिफारिस गर्ने,
- (१६) नाम, थर, जन्म मिति संशोधनको सिफारिस गर्ने,
- (१७) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा हराएको सिफारिस गर्ने,
- (१८) किताकाट गर्न सिफारिस गर्ने,
- (१९) संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र व्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस गर्ने,
- (२०) जीवितसँगको नाता प्रमाणित गर्ने,
- (२१) मृतकसँगको नाता प्रमाणित तथा सर्जमिन सिफारिस गर्ने,
- (२२) जीवित रहेको सिफारिस गर्ने,
- (२३) हकवाला वा हकदार प्रमाणित गर्ने,
- (२४) नामसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (२५) जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने,
- (२६) उद्योग ठाउँसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (२७) आधारभूत विद्यालय खोल्न सिफारिस गर्ने,
- (२८) जग्गा मूल्यांकन सिफारिस गर्ने,
- (२९) विद्यालयको कक्षा थप गर्न सिफारिस गर्ने,
- (३०) अशक्त, असहाय तथा अनाथको पालन पोषणको लागि सिफारिस गर्ने,
- (३१) वैवाहिक अंगीकृत नागरिकता सिफारिस गर्ने,
- (३२) आर्थिक अवस्था कमजोर वा सम्पन्न रहेको सम्बन्धी सिफारिस गर्ने,
- (३३) विद्यालय ठाउँसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (३४) धारा तथा विद्युत जडानको लागि सिफारिस गर्ने,
- (३५) प्रचलित कानून अनुसार प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिमको अन्य सिफारिस वा प्रमाणित गर्ने ।

इलाम नगरपालिकाको महाशाखा र अन्तर्गत शाखा, उपशाखा, सेवाकेन्द्र समेतको नामावली

महाशाखाको नाम	महाशाखा प्रमुखको नाम	शाखा, उपशाखा, इकाई सेवाकेन्द्रको नाम	शाखा उपशाखा प्रमुखको नाम	सहयोगी कर्मचारीको नाम	कैफियत
सामान्य प्रशासन महाशाखा	श्री रामकुमार शाह	कर्मचारी व्यवस्थापन शाखा			
		कानून उपशाखा			
		जिन्सी व्यवस्थापन शाखा			
		आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा			
		खरिद इकाई	जिन्सी शाखाबाट व्यवस्थापन		
		सूचना प्रविधि तथा तथ्यांक विश्लेषण शाखा			
		क्षमता विकास तथा वडा समन्वय शाखा	कर्मचारी व्यवस्थापन शाखाबाट व्यवस्थापन		
		कार्यान्वयन तथा नियमन शाखा			
सामाजिक विकास महाशाखा	श्री प्रेमकुमार गौतम	संघसंस्था शाखा			
		जनस्वास्थ्य शाखा			
		आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र/उपकेन्द्र			
		आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र			
		महिला बालबालिका जेष्ठ नागरिक अपांग पंजीकरण शाखा			
पूर्वाधार विकास महाशाखा	श्री दिपकप्रसाद गुरागाई	शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा			
		योजना प्रशासन शाखा			
		सहरी विकास तथा निर्माण शाखा			
		नक्सापास तथा भवन निर्माण शाखा			
		वातावरण वन विपद व्यवस्थापन तथा सरसफाई शाखा			
		खानेपानी निर्माण तथा व्यवस्थापन शाखा			
आर्थिक विकास महाशाखा		मर्मतसम्भार शाखा			
		कृषि विकास शाखा			
		कृषि सेवा केन्द्र			
		पशुपंछी विकास शाखा			
		पशु सेवा केन्द्र			
		सहकारी श्रम तथा रोजगार शाखा			
		भूमि व्यवस्थापन शाखा			
वित्त व्यवस्थापन महाशाखा	श्री नारायण ढकाल	उद्योग वाणिज्य तथा पर्यटन प्रवर्द्धन शाखा			
		आर्थिक प्रशासन शाखा			
		राजश्व शाखा			
		राजश्व संकलन तथा परीक्षण इकाई			
		आन्तरिक लेखा परीक्षण तथा बे.फ. शाखा			

वडाध्यक्ष, वडा सचिव र वडा कार्यालयका सहायक कर्मचारीको नामावली

वार्ड नं.	वडा कार्यालय रहने केन्द्र	साविक गा.वि.स. न.पा.	साविक वडा नं.	वडाध्यक्षको नामथर	सम्पर्क नम्बर	वडा सचिवको नामथर	सम्पर्क नम्बर	सहायक कर्मचारी	सम्पर्क नं.
१	१ नं. वडा कार्यालय साँखेजुङ्ग	साँखेजुङ्ग	१-९	अम्बिका गौतम	९८४२६५०७५२	सन्दिप विसुके	९८४२७२१८८६	सुजना राई	९८४०७७२२३
२	२ नं. वडा कार्यालय सुम्बेक	सुम्बेक	१-९	नारदप्रसाद लम्साल	९८४२७३५८३३	रामचन्द्र नेपाल	९८६१४५४०५८	नारायण श्रेष्ठ	९८४२७२०८५५
३	३ नं. वडा कार्यालय पुवामभुवा	पुवामभुवा	१-९	तिर्थराज गुरुङ्ग	९८१४०८१७३४	मनकुमार गुरुङ्ग	९८१७९६७३००	अनिस पोखेल	९८६३९८३९२४

४	४ नं. वडा कार्यालय सिद्धेश्वरीचोक	बरबोटे	४,५	तुतनदेव दुलाल	९८१५९०२३७६ ९८०४९०६०६५	होम शिवाकोटी	९८४२६३५२५६	दिलकुमार राउत	९८४२७२५५६६
५	५ नं. वडा कार्यालय बरबोटे	बरबोटे	१-३, ६-९	ठाकुरनारायण श्रेष्ठ	९८५२६८०१०८	बुद्धिमाया तुम्बापो	९८४२६६२१९०	बुद्धिमाया तुम्बापो	९८४२६६२१९०
६	६ नं. वडा कार्यालय नारायणथान	इलाम	८,९	माधवप्रसाद भट्टराई	९८६२६७१४९९	हरि मगर	९८२५९२२२९६	कमला तिमिसिना	९८६२६६५८२४
७	७ नं. वडा कार्यालय कुलधारा	इलाम	१,२	नरेश श्रेष्ठ	९८४२६२७६३९	सीता खवास	९८४२६३५२२९	मन्दिरा श्रेष्ठ	९८६२७५५६१९
८	८ नं. वडा कार्यालय एनसीडीसी	इलाम	६,७	होम बस्नेत	९८५२६८०८१८	तीला शर्मा	९८४४६६६११८	रविन राया क्षेत्री	९८५२६८१२७०
९	९ नं. वडा कार्यालय गोलाखर्क	इलाम	३,४,५	श्यामकृष्ण घिमिरे	९८४२६३५०२०	अर्जुन थापा	९८५२६८१८२८	ललित चौहान	९८४२६६६५३९
१०	१० नं. वडा कार्यालय गोदक	गोदक	१-९	रोमबहादुर लुङ्गेली	९८४२७४८५१२	खड्ग ब. बस्नेत	९८४२६६०२८९ ९८०६०५५१०१	ललित याख्वा	९८४४६५१४८
११	११ नं. वडा कार्यालय सोयाक	सोयाक	१-९	रविन एक्तेन	९८५२६८१२२१	रविन्द्र घिमिरे	९८६२६७०२४४	प्रेमनाथ अधिकारी	९८४२७२१८१३
	सिद्धिथुम्का	७							
१२	१२ नं. वडा कार्यालय साङ्गरुम्वा	साङ्गरुम्वा	१-६	लाखमान लिम्बु	९८१५०४९१८२	इन्द्रलाल घिमिरे	९८४२७२७५६७	दर्शन राई	९८६३६८२२०६

निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

- वार्षिक कार्यक्रम नगर सभा
- दैनिक सञ्चालनसम्बन्धी निर्णय – नगर कार्यपालिका
- अन्य दैनिक नियमित विकास निर्माण तथा नीतिगत कार्यहरू – नगर प्रमुख
- अन्य दैनिक नियमित प्रशासनिक कार्यहरू – प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

नगर प्रमुख श्री महेश बस्नेत, इलाम नगरपालिका

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री कालीबहादुर भुजेल, इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम पद

सूचना अधिकारी : श्री रामकुमार शाह, प्रशासकीय अधिकृत

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत : श्री कालीबहादुर भुजेल,

नगर प्रमुख : श्री महेश बस्नेत

नेपालको संविधान बमोजिम २०७४।३।१४ गते सम्पन्न स्थानीय तहको दोस्रो चरणको निर्वाचनअन्तर्गत इलाम नगरपालिकाको निर्वाचितपञ्चात इलाम नगरपालिकाबाट स्वीकृत ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिकाहरूको सूची

इलाम नगरपालिका, प्रथम नगरसभा (२०७४।१।२५ – २०७४।६।४) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, आर्थिक व्यवस्थापन ऐन, २०७४ – २०७४।५।२७
२. इलाम नगरपालिका, आर्थिक विनियोजन ऐन, २०७४ – २०७४।५।२७
३. इलाम नगरपालिका, सहकारी व्यवस्थापन तथा सञ्चालन ऐन, २०७४ – २०७४।५।३०
४. इलाम नगरपालिका, सार्वजनिक निजी साभेदारी लगानी व्यवस्थापन तथा सञ्चालन ऐन, २०७४ – २०७४।५।३०

इलाम नगरपालिका, दोस्रो नगरसभा (२०७४।१।२७ – २०७४।१।२९) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, सहकारी ऐन, २०७४ – २०७४।१।२८ (इलाम नगरपालिकाको प्रथम नगर सभाबाट पारित सहकारी व्यवस्थापन तथा सञ्चालन ऐन, २०७४ खारेज भई नयाँ सहकारी ऐन, २०७४ जारी भएको)

२. इलाम नगरपालिका, प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७४ – २०७४।११।२८
३. इलाम नगरपालिका, कर्मचारी व्यवस्थापन ऐन, २०७४ – २०७४।११।२८
४. इलाम नगरपालिका, कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७४ – २०७४।११।२८
५. इलाम नगरपालिका, बजार अनुगमन ऐन, २०७४ – २०७४।११।२८
६. इलाम नगरपालिका, न्यायिक समिति (कार्यविधि नियमित गर्ने) ऐन, २०७४ – २०७४।११।२८
७. इलाम नगरपालिका, आर्थिक विनियोजन ऐन, २०७४ को दफा २ को उपदफा (१) को साविक अनुसूची-१ लाई संशोधन – २०७४।११।२९

इलाम नगरपालिका, तेस्रो नगरसभा (२०७५।३।७ – २०७५।३।११) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७४ – २०७५।३।८
२. इलाम नगरपालिका, कर तथा गैरकर लगाउने तथा उठाउने ऐन, २०७५ – २०७५।३।८
३. इलाम नगरपालिका, शिक्षा ऐन, २०७५ – २०७५।३।८
४. इलाम नगरपालिका, आर्थिक व्यवस्थापन ऐन, २०७५ – २०७५।३।११
५. इलाम नगरपालिका, आर्थिक विनियोजन ऐन, २०७५ – २०७५।३।११

इलाम नगरपालिका, चौथो नगरसभा (२०७५।१।११ – २०७५।१।१२) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, नगर प्रहरी व्यवस्थापन ऐन, २०७५ – २०७५।१।१२
२. इलाम नगरपालिका, संस्थाको अभिलेख व्यवस्थापन ऐन, २०७५ – २०७५।१।१२
३. इलाम नगरपालिका, सार्वजनिक निजी साभेदारी लगानी व्यवस्थापन तथा संचालन ऐन, २०७४ मा संशोधन – २०७५।१।१२

इलाम नगरपालिका, पाँचौ नगरसभा (२०७६।३।९ – २०७६।३।११) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, संघसंस्था ऐन, २०७६ – २०७६।३।१०
२. इलाम नगरपालिका आर्थिक व्यवस्थापन ऐन २०७६ – २०७६।३।१०
३. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०७६ – २०७६।३।१०
४. इलाम नगरपालिका, स्वास्थ्य तथा सरसफाइ ऐन, २०७६ – २०७६।३।११
५. इलाम नगरपालिका, पूर्वाधार विकास सम्बन्धी ऐन, २०७६ – २०७६।३।१२
६. इलाम नगरपालिका, लघु, घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन ऐन, २०७६ – २०७६।३।१२

इलाम नगरपालिका, छैटौ नगरसभा (२०७६।१।१८ – २०७६।१।११) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, इलाम नगरकार्यपालिकाको कर्मचारी व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७६ – २०७६।१।१८
२. इलाम नगरपालिका, सार्वजनिक निजी साभेदारी लगानी व्यवस्थापन तथा सञ्चालन (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०७६ – २०७६।१।१८
३. इलाम नगरपालिका, विनियोजन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७६ – २०७६।१।११
४. इलाम नगरपालिका, आर्थिक (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७६ – २०७६।१।११

इलाम नगरपालिका, सातौ नगरसभा (२०७७।३।९ – २०७७।३।१०) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका आर्थिक व्यवस्थापन ऐन २०७७ – २०७७।३।१०
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०७७ – २०७७।३।१०
३. इलाम नगरपालिका कर्मचारी व्यवस्थापन (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०७७ – २०७७।३।१०

इलाम नगरपालिका, विशेष नगरसभा (२०७७।६।१८) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण ऐन, २०७७ – २०७७।६।१८

इलाम नगरपालिका, आठौ नगरसभा (२०७७।९।२७) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका खानेपानी व्यवस्थापन ऐन, २०७७ – २०७७।९।२७
२. इलाम नगरपालिका, नगर प्रहरी व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७७ – २०७७।९।२७

इलाम नगरपालिका, नवौ नगरसभा (२०७८।३।९ – २०७८।३।१०) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका आर्थिक व्यवस्थापन ऐन २०७८ – २०७८।३।९
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन ऐन, २०७८ – २०७८।३।९
३. इलाम नगरपालिका, नगर प्रहरी व्यवस्थापन (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०७८ – २०७८।३।१०
४. इलाम नगरपालिका कर्मचारी व्यवस्थापन (तेस्रो संशोधन) ऐन, २०७८ – २०७८।३।१०
५. इलाम नगरपालिका, वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७८ – २०७८।३।१०

इलाम नगरपालिका, विशेष नगरसभा (२०७८।७।५) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, खानेपानी व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७५ – २०७८।७।५
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७८ – २०७८।७।५

इलाम नगरपालिका, दसौ नगरसभा (२०७८।१०।२७) बाट पारित ऐनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, वन ऐन, २०७८ – २०७८।१०।२७
२. इलाम नगरपालिका, विनियोजन (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०७८ – २०७८।१०।२७

इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका बैठकबाट पारित नियमावली, कार्यविधि तथा निर्देशिकाको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७४ – २०७४।४।१५
२. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ – २०७४।४।१५
३. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका (बैठक सञ्चालन) कार्यविधि, २०७४ – २०७४।४।१५
४. इलाम नगरपालिका, प्रमाणीकरण नियमावली, २०७४ – २०७४।५।१५
५. इलाम नगरपालिका, बस्ती विकास सहरी योजना तथा भवन निर्माणसम्बन्धी आधारभूत निर्माण मापदण्ड, २०७४ मा संशोधन – २०७४।५।१५
६. इलाम नगरपालिका, योजना तथा बजेट तर्जुमा नियमावली, २०७४ – २०७४।५।१९
७. इलाम नगरपालिका, नगर सभा सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ – २०७४।५।१९
८. इलाम नगरपालिका, एफ.एम. रेडियो (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) कार्यविधि, २०७४ – २०७४।५।२६
९. इलाम नगरपालिका, स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ – २०७४।६।४
१०. इलाम नगरपालिका, यान्त्रिक उपकरण सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ – २०७४।७।८
११. इलाम नगरपालिका, घर निर्माण तथा मर्मत कार्य गर्ने मजदुर कल्याण कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ – २०७४।७।८
१२. इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ – २०७४।९।१६
१३. इलाम नगरपालिका, साहित्य, कला संगीत प्रतिष्ठान सञ्चालन निर्देशिका, २०७४ – २०७४।११।१०
१४. इलाम नगरपालिका, नगर खेलकूद प्रतिष्ठान सञ्चालन निर्देशिका, २०७४ – २०७४।११।१०
१५. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७४ मा संशोधन– २०७४।११।१०
१६. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ मा संशोधन– २०७४।११।१०
१७. इलाम नगरपालिका, मेलमिलाप कार्यविधि, २०७४ – २०७४।११।२५
१८. इलाम नगरपालिका, युवा परिषद सञ्चालन कार्यविधि, २०७४– २०७४।११।२५
१९. इलाम नगरपालिका, नगरस्तरीय दलित समन्वय समिति कार्यविधि, २०७४– २०७४।११।२५
२०. इलाम नगरपालिका, पर्यटन प्रवर्द्धन समिति निर्देशिका, २०७४– २०७४।११।२५
२१. इलाम नगरपालिका, स्थानीय राजपत्र प्रकाशनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७४ – २०७४।१२।५
२२. इलाम नगरपालिकाका पदाधिकारीहरुको सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०७५, – २०७५।२।३१
२३. इलाम नगरपालिकामा करारमा कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने कार्यविधि, २०७५– २०७५।१।८
२४. इलाम नगरपालिका, “घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्रसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५– २०७५।१।८
२५. इलाम नगरपालिकाको एकीकृत सम्पत्ति कर कार्यविधि, २०७५– २०७५।१।८
२६. इलाम नगरपालिका उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यविधि २०७५– २०७५।१।१७
२७. इलाम नगरपालिका धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र विकास समिति गठन तथा सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ – २०७५।२।३१
२८. इलाम नगरपालिका, गौतमबुद्ध सभागृह सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ – २०७५।३।७
२९. इलाम नगरपालिका “घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्रसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ मा संशोधन– २०७५।५।१५
३०. इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ मा संशोधन – २०७५।५।१५
३१. इलाम नगरपालिकामा करारमा कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने कार्यविधि, २०७५ मा संशोधन – २०७५।५।१५
३२. इलाम नगरपालिका, सामाजिक सुरक्षा कार्यविधि, २०७५ – २०७५।५।१५
३३. इलाम नगरपालिका, स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ मा संशोधन – २०७५।६।५
३४. इलाम नगरपालिका, बस्ती विकास सहरी योजना तथा भवन निर्माणसम्बन्धी आधारभूत निर्माण मापदण्ड, २०७४ मा संशोधन – २०७५।७।७
३५. इलाम नगरपालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०७५ – २०७५।१०।२३
३६. इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ मा संशोधन – २०७५।११।५
३७. इलाम नगरपालिका, नगर महिला समन्वय समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ – २०७५।११।५
३८. इलाम नगरपालिका, नगर आदिवासी जनजाति समन्वय समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ – २०७५।११।५
३९. इलाम नगरपालिका, गरिबी निवारण तथा सामाजिक परिचालन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ – २०७५।११।१७
४०. इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ मा तेस्रो संशोधन – २०७६।१।५
४१. इलाम नगरपालिका, स्वास्थ्य संस्था दर्ता, अनुमति तथा नवीकरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६ – २०७६।१।२७
४२. इलाम नगरपालिका इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ मा चौथो संशोधन – २०७६।४।५
४३. इलाम नगरपालिका संस्था दर्ता सम्बन्धी नियम, २०७६ – २०७६।६।२७
४४. इलाम नगरपालिका, उपप्रमुख महिला सीप विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ – २०७६।७।५
४५. इलाम नगरपालिका, नगरस्तरीय दलित समन्वय समिति कार्यविधि, २०७४ मा पहिलो संशोधन २०७६ – २०७६।७।५
४६. इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली २०७४ मा पाँचौ संशोधन – २०७६।८।१३
४७. इलाम नगरपालिका, मेलमिलाप कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७४ मा पहिलो संशोधन २०७६ – २०७६।८।१३
४८. इलाम नगरपालिका इलाम नगरपालिका, शिक्षा नियमावली, २०७४ मा पाँचौ संशोधन २०७६ – २०७६।८।१३
४९. इलाम नगरपालिका, चाडपर्व तथा शोक विदा व्यवस्थित गर्ने कार्यविधि, २०७६ – २०७६।८।२७

५०. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्य विभाजन नियमावली (दोस्रो संशोधन), २०७६ - २०७६।१०।५
५१. इलाम नगरपालिका, संघसंस्था दर्ता सम्बन्धी नियमावली, २०७६ - २०७६।१०।५
५२. इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यसम्पादन नियमावली (दोस्रो संशोधन), २०७६ - २०७६।१०।५
५३. इलाम नगरपालिका, इन्डक्सन चुल्हो अनुदान वितरण कार्यविधि, २०७६ - २०७६।१०।५
५४. इलाम नगरपालिका, घर बहाल कर व्यवस्थापन, कार्यविधि, २०७६ - २०७६।१२।५
५५. इलाम नगरपालिका, व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६ - २०७६।१२।५
५६. इलाम नगरपालिका, नगर महिला समन्वय समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ (पहिलो संशोधन), - २०७६।१२।५
५७. इलाम नगरपालिका, पाटेनागी पर्यटकीय तथा विशेष क्षेत्र संरक्षण तथा सम्बर्द्धन समिति सञ्चालन निर्देशिका, २०७६ - २०७६।१२।५
५८. इलाम नगरपालिका, आकस्मिक कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ - २०७६।१२।१९
५९. इलाम नगरपालिका, इलाम अस्पतालमा विशेषज्ञ सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ - २०७७।४।५
६०. इलाम नगरपालिका, आयोजना उपभोक्ता समिति सञ्चालन (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०७७ - २०७७।५।१९
६१. इलाम नगरपालिका, सूचना तथा विज्ञापन प्रसारण कार्यविधि, २०७७ - २०७७।६।१९
६२. इलाम नगरपालिका, संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण कार्यविधि, २०७७ - २०७७।६।२३
६३. इलाम नगरपालिका, गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेडपा) सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ - २०७७।६।२३
६४. इलाम नगरपालिका, खानेपानी सेवा शुल्क नियमावली, २०७७ - २०७७।१०।१६
६५. इलाम नगरपालिका, लैंगिक हिंसा निवारण कोष (सञ्चालन) कार्यविधि २०७७ - २०७७।१०।१६
६६. इलाम नगरपालिका, करारमा कर्मचारी व्यवस्थापन (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि २०७७ - २०७७।११।२३
६७. इलाम नगरपालिका, बाल अधिकार संरक्षण तथा सम्बर्द्धन कार्यविधि, २०७७ - २०७७।१२।५
६८. इलाम नगरपालिका, इलाम नगरपालिकाको कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०७७ - २०७७।१२।१७
६९. इलाम नगरपालिका, इलाम आँखा अस्पताल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७ - २०७७।१२।२३
७०. इलाम नगरपालिका, सिटीमार्ट संरक्षण, सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा सम्बर्द्धन कार्यविधि, २०७८ - २०७८।१।६
७१. इलाम नगरपालिका पाटेनागी पर्यटन प्रवर्द्धन समिति सञ्चालन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०७८ - २०७८।१।१७
७२. इलाम नगरपालिका, शिक्षा (छैटौँ संशोधन) नियमावली, २०७८ - २०७८।१।१७
७३. इलामनगरपालिका, करारमा कर्मचारी व्यवस्थापनसम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७८ - २०७८।२।२३
७४. इलाम नगरपालिका, इलाम आँखा अस्पताल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०७८ - २०७८।२।३०
७५. इलाम नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८ - २०७८।२।३०
७६. इलाम नगरपालिका, इलाम नगरपालिका, इलाम नगरपालिकाको कार्यसञ्चालन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०७८ - २०७८।३।१५
७७. इलाम नगरपालिका शिक्षा (सातौँ संशोधन) नियमावली, २०७८ - २०७८।४।२०
७८. इलाम नगरपालिका, नगर दलित समन्वय समिति सञ्चालन (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७८ - २०७८।५।७
७९. इलाम नगरपालिका, गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्यसम्बन्धी निर्देशिका, २०७८ - २०७८।६।५
८०. इलाम नगरपालिका, खानेपानी कर्मचारी व्यवस्थापनसम्बन्धी नियमावली, २०७८ - २०७८।८।५
८१. इलाम नगरपालिका, शिक्षा (आठौँ संशोधन) नियमावली, २०७८ - २०७८।८।१५
८२. इलाम नगरपालिकाद्वारा संचालित इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०७८-२०७८।८।२२
८३. इलाम नगरपालिकाद्वारा संचालित इलाम सामुदायिक कृषि क्याम्पस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७८-२०७८।१०।२६
८४. इलाम नगरपालिका, स्वास्थ्य बीमा संयोजन समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७८-२०७८।११।५
८५. इलाम नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित इलाम सामुदायिक आँखा अस्पताल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (तेस्रो संशोधन) कार्यविधि २०७८-२०७८।११।२४
८६. इलाम नगरपालिका, फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा सरसफाइसम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ - २०७८।११।२४
८७. इलाम नगरपालिका, विषयगत समिति (कार्यसञ्चालन) कार्यविधि, २०७८ - २०७८।१२।२४
८८. इलाम नगरपालिका, सुरक्षित आप्रवासनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ - २०७८।१२।२४

इलाम नगरपालिका, नगर कार्यपालिका बैठकबाट पारित नीति/प्रतिवेदनको विवरण

१. इलाम नगरपालिका, लगानी प्रोत्साहन नीति, २०७५ - २०७५।७।२० (कार्यपालिका)
२. इलाम नगरपालिका, घरेलु उद्योग प्रवर्द्धन नीति, २०७५ - २०७५।७।२० (कार्यपालिका)
३. इलाम नगरपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन, २०७६ - २०७६।१।८ (छैटौँ नगर सभा) / २०७८।३।१० को नवौँ नगर सभाबाट थप दरबन्दी अनुमोदन (नगर सभा)

इलाम नगरपालिका

आ.ब. २०७६।०७७ को यथार्थ र आ.ब. ०७७।०७८ को अनुमानित बजेटको विवरण

सि.नं.	आय शीर्षक	आ.ब. ०७६।०७७ को यथार्थ	आ.ब. ०७७।०७८ को अनुमानित	आ.ब. ०७७।०७८ को यथार्थ	आ.ब. ०७८।०७९ को प्रस्तावित

आय						
१	आन्तरिक आय	१२,६९,३१,२३६।२९	१५,१२,५०,०००।००			१८,९०,६२,५००।००
२	राजश्व बाँडफाँड	१०,३२,०८,७७६।१०	१२,२७,७१,७१०।००			१५,३४,६४,६३७।५०
३	वित्तीय हस्तान्तरण	५६,१५,४९,०००।००	६८,९७,६०,२९०।००			९३,७२,००,३६२।५०
	जम्मा आय	७९,१६,८९,०१२।३९	९६,३७,८२,०००।००			१,२७,९७,२७,५००।००
व्यय						
१	चालु	४०,९०,७२,८४३।२०	५९,५५,४९,०६९।८१			७१,४६,५८,८८३।७७
२	पूँजीगत	३४,५८,९२,७१४।४९	४६,७९,२९,२९२।१९			६५,९९,११,६१५।२४
३	जम्मा व्यय	७५,४९,६५,५५७।६९	१,०६,३४,७८,३६२।००			१,३७,४५,७०,४९९।०१
४	ऋण	२,३८,९६,३५०।६६	६,७४,२६,३५०।६६			५,००,००,०००।००

इलाम नगरपालिकाको नवौ नगर सभाबाट स्वीकृत आ.ब. ०७८।०७९ को आय व्यय विवरण

आय

विवरण	अनुमानित आय	प्रतिशत
आन्तरिक श्रोत	३०,३५,३३,१६०.००	□□.□□ %
आन्तरिक राजश्व जम्मा	१२,७५,००,०००.००	
मालपोत रजिष्ट्रेशन	२,००,००,०००.००	
विभिन्न योजना तथा कार्यक्रममा उपभोक्ता लागत सहभागिता	४,००,३३,१६०.००	
सार्वजनिक निजी साझेदारी	१,१०,००,०००.००	
गत वर्षको अ.ल्या.	५,००,००,०००.००	
नगरविकास कोष ऋण	२,००,००,०००.००	
अन्य संस्था(करुणा फाउण्डेशन र सडक बोर्ड जिसस) बाट साझेदारी आय	५०,००,०००.००	
आन्तरिक ऋण	३,००,००,०००.००	
संघीय सरकार	७५,८०,००,०००.००	६२.४६%
समानिकरण अनुदान	१५,८८,००,०००.००	
सशर्त अनुदान	३९,६९,००,०००.००	
समपुरक अनुदान	२,०८,००,०००.००	
विशेष अनुदान	४,१५,००,०००.००	
स्थानीय पुर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	-	
सामाजिक सुरक्षा	१४,००,००,०००.००	
प्रदेश सरकार	३,९९,९७,०००.००	३.३०%
समानिकरण अनुदान	९२,९३,०००.००	
सशर्त अनुदान(निर्वाचन क्षेत्र कार्यक्रम समेत)	२,०७,०४,०००.००	
समपुरक अनुदान	१,००,००,०००.००	

विशेष अनुदान	-	
राजश्व बाँडफाँड	११,१९,६९,८४०.००	९.२३%
संघीय सरकार	९,९९,९३,०००.००	
प्रदेश सरकार	१,१९,७६,८४०.००	
कूल आय	१,२१,३५,००,०००.००	१००.००%

व्यय

विवरण	अनुमानित व्यय	प्रतिशत
राजश्व, ऋण तथा निसर्त अनुदान	५८,३५,९६,०००.००	४८.०९%
कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१२,५०,००,०००.००	१०.३०%
आर्थिक विकास	२,७१,५०,०००.००	२.२३%
सामाजिक विकास	३,९८,००,०००.००	३.२७%
पूर्वाधार विकास	३३,८३,३३,१६०.००	२७.८८%
सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	५,३३,१२,८४०.००	४.३९%
सशर्त अनुदान	४८,९९,०४,०००.००	४०.३७%
आर्थिक विकास	४,६८,००,०००.००	३.८५%
सामाजिक विकास	३०,४७,००,०००.००	२५.१०%
पूर्वाधार विकास	१२,१२,०४,०००.००	९.९८%
सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	१,७२,००,०००.००	१.४१%
सामाजिक सुरक्षा	१४,००,००,०००.००	११.५३%
कूल व्यय	१,२१,३५,००,०००.००	१००.००%

इलाम नगरपालिका आ.ब. ०७७०७८ सम्मको प्रगति विवरण (नवौ नगर सभाको नीति तथा कार्यक्रमबाट)

- **संस्थागत विकास तर्फ** : नगरका १२ वटै वडामा वडा कार्यालय स्थापना तथा सञ्चालन भई आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिएको छ। हालसम्म ८ वटा नगरसभा र १ वटा विशेष नगरसभा सम्पन्न भई सकेको छ। यस अवधिमा आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ अन्तरगत: **२०७७।४।१ देखि हाल सम्मको विवरण**
नगर कार्यपालिका बैठक २५ पटक, राजस्व परामर्श समितिको बैठक ४ पटक, स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको बैठक २ पटक, राजस्व परामर्श समितिको बैठक २, उद्यम विकास समितिको बैठक १ पटक, जलस्रोत समितिको बैठक, कोभिड १९ का लागि नगर कार्यपालिकाको अधिकार प्रत्यायोजन बमोजिम प्रमुखको अध्यक्षतामा एकल बैठक १५ पटक, अन्तरवार्ता तथा सूचीकरण समितिको बैठक २२ पटक, समीक्षा बैठक १ पटक, वडासचिव शाखा प्रमुख तथा स्टाफ बैठक १४ पटक बसेको छ।
इलाम नगरपालिकाबाट हाल सम्म ११० वटा ऐन, नियमावली तथा कार्यविधि निर्माण भई कार्यान्वयनमा आइसकेको छ।

इलाम नगरपालिकामा तपशिल बमोजिमका संसदीय समिति, विषयगत समिति तथा अन्य विभिन्न समितिहरू गठन भइसकेको छ ।

➤ **विषयगत समितिहरू**

- (१) **अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा समिति** : श्री टेकबहादुर कटुवाल, श्री सोमनाथ राई, श्री टंकबहादुर खत्री, श्री धनमाया एक्तेन, श्री बसन्ती घतानी
- (२) **विधायन समिति** : श्री दुर्गा श्रेष्ठ, श्री भानु घिमिरे, श्री कर्णबहादुर राई, श्री सुशीला विश्वकर्मा, श्री गोमा आचार्य
- (३) **सामाजिक समिति** : श्री डाकप्रसाद दुलाल, श्री सीता मगराती, श्री धर्ममणि गौतम, श्री सीता बराल, श्री प्रमिला लिम्बु
- (४) **सुशासन तथा स्थानीय सेवा समिति** : श्री गृष्म सुब्बा, श्री शेरबहादुर खड्का, श्री पवित्रा रसाइली, श्री केशव खत्री, श्री बिमला बराइली
- (५) **कृषि पर्यटन पूर्वाधार तथा प्राकृतिक स्रोत समिति** : श्री संजीव राई, श्री शेरबहादुर राई, श्री कमला दाहाल, श्री विष्णु सुब्बा, श्री सरिता दियाली
- (६) **पूर्वाधार विकास समिति** संयोजक - कार्यपालिका सदस्य श्री श्यामकमल मुखिया

सदस्यहरू :- कार्यपालिका सदस्य श्री पृथ्वीसिंह सुनुवार, वडाध्यक्ष श्री होम ब. बस्नेत, कार्यपालिका सदस्य श्री इन्दिरा पौडेल

- (७) **आर्थिक विकास समिति** :- संयोजक :- वडाध्यक्ष श्री नारद लम्साल

सदस्यहरू :- वडाध्यक्ष श्री रोम लुंगेली, वडाध्यक्ष श्री अम्बिका गौतम, कार्यपालिका सदस्य श्री चित्रमाया गुरुङ्ग, वडासदस्य श्री संजीव राई

- (८) **सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति** :- संयोजक :- कार्यपालिका सदस्य श्री गीताराम वि.क.

सदस्यहरू :- वडाध्यक्ष श्री श्यामकृष्ण घिमिरे, वडाध्यक्ष श्री माधव भट्टराई, वडाध्यक्ष श्री तिर्थराज गुरुङ्ग, कार्यपालिका सदस्य श्री सावित्री राई, वडा सदस्य श्री विष्णु सुब्बा, वडासदस्य श्री गोमादेवी आचार्य, वडासदस्य श्री बलिमाया घतानी

- (९) **वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति** :- संयोजक :- वडाध्यक्ष श्री नुतनदेव दुलाल

सदस्यहरू :- वडासदस्य श्री शेरबहादुर राई, वडासदस्य श्री धनबहादुर श्रेष्ठ, वडासदस्य श्री दुर्गा श्रेष्ठ (मदन), वडासदस्य श्री डाकप्रसाद दुलाल, वडासदस्य श्री शेरबहादुर खड्का, वडासदस्य श्री सीता बराल, वडासदस्य श्री कमला रनपहेली, वडासदस्य श्री धनमाया एक्तेन

- (१०) **सामाजिक विकास समिति** :- संयोजक :- कार्यपालिका सदस्य श्री सीता रिजाल

सदस्यहरू :- वडाध्यक्ष श्री रविन एक्तेन, वडाध्यक्ष श्री नरेश श्रेष्ठ, वडाध्यक्ष श्री नारदप्रसाद लम्साल, वडासदस्य श्री पवित्रा रसाइली, वडासदस्य श्री बसन्ती घतानी

इलाम नगरपालिका न्यायीक समितिले पूर्णता पाइ १० वटा वडामा वडास्तरीय मेलमिलाप समितिहरू गठन भएक छन् भने नगरका १२ वटै वडाका १११ जनालाई मेलमिलाप सम्बन्धि तालिम सम्पन्न गरि सकिएको छ ।

इलाम नगरपालिका संगठनात्मक संरचना (O&M) निर्माण गरि ५ वटा महाशाखा तथा २५१ जना कर्मचारी संख्या भएको दरबन्दी कायम गरिएको छ ।

➤ **पूर्वाधार तर्फ :**

विगत ३ आ.व. मा निर्माण भएका मुख्य नयाँ सडकहरू

- भङ्ग्याङ्ग भाङ्गटार बेलासे सडक इ.न.पा.-९ र ११
- इन्टेक साङ्गरुम्बा सडक इ.न.पा.-९ र १२
- रत्न चौक साजबोटे इन्टेक सडक इ.न.पा.-९
- तिल्केनी बज्रदेवि सडक इ.न.पा.- ८
- मिलगोलाई विणापाणी सडक इ.न.पा.- ३ र १
- रिब्स सुम्बेक सडक इ.न.पा.- ५ र २
- साङ्गरुम्बा ढोले देवि सडक स्तारोन्ती इ.न.पा.- १२
- ओपिधारा दृपादेवि सडक कालोपत्रे इ.न.पा.-७ र ६
- इलाम बजार क्षेत्र बाटो कालोपत्रे मर्मत इ.न.पा.- ६, ७, ८ र ९
- नेपालटार वेतेनी सडक इ.न.पा.-१ र ३
- राजदुवाली करफोक खोला सडक इ.न.पा.- १०
- कोलडाडाँ भङ्ग्याङ्ग सडक इ.न.पा.-९

विगत ३ आ.व. मा निर्माण तथा मर्मत भएका पिच सडकहरू

- जिरो कि.मी. रत्न चौक हुदै इलाम चौक बजारसम्म मर्मत
- रत्न चौक, म.र.व. क्याम्पस हुदै नविन चौक पिच

विगत ३ आ.व. मा निर्माणभएका पिच सडकहरू

- पिपलबोटे, चुरेघाटी सडक
- ओपिधारा, दृपादेवि सडक
- भ्यू टावर, आर्मी क्याम्प सडक

निर्माणाधिन मुख्य सडकहरू :-

- खगेन्द्र नाथ शर्मा मार्ग (लोकसेवा खरेलडाडाँ) सडक पिच इ.न.पा.-६
- रत्न समाधिस्थल सडक इ.न.पा.-९

- लावरको बोट भगवती मा. वि. सडक स्तरोन्ती इ.न.पा.-९
- काफ्लेधारा सिंहवाहिनी सडक इ.न.पा.-९
- सेती देवि मार्ग इ.न.पा.-६
- प्रतिमान डाँडा हेल्थ पोष्ट सडक स्तरोन्ती इ.न.पा.- २ ।

निर्माण भएका पुल तथा कजवे

- भाङ्गटार पुल (क) इ.न.पा.- ९ र ११ जोड्ने
- भाङ्गटार पुल (ख) इ.न.पा.-१ र ३ जोड्ने
- पुवाखोला अल्छेदुङ्गा कजवे इ.न.पा.- ३ र ४

इलाम नगरपालिकाको प्रशासकिय भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

इलाम नगरपालिका वडा नं. ७ मा रहेको इलाम सिटी मार्ट निर्माणको अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

इलाम नगरपालिका वडा नं. ७ मा मोटरसाइकल पार्किङ्ग भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भई ठेक्का लाग्ने प्रकृत्यामा रहेको छ ।

इलाम बजार सञ्जी हटिया निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

इलाम नगरपालिकाको वडा नं. ३, ४ र ११ मा वडाको प्रशासकिय भवनको निर्माण भइसकेको छ ।

इलाम नगरपालिका वडा नं. १, ६ र १० को वडा प्रशासकिय भवन मर्मत कार्य सम्पन्न भएको छ ।

इलाम नगरपालिका वडा नं. ८ को वडा प्रशासकिय भवन निर्माणका लागि ठेक्का लागी सेकेको छ ।

इलाम नगरपालिका वडा नं. ४, ६, ८ र १० मा स्वास्थ्य भवनहरु निर्माणधिन अवस्थामा रहेको छ ।

इलाम नगरपालिकाको वडा नं. ७ को आदर्श मा.वि. र वडा नं. ११ को वालकन्या मा. वि.को भवन निर्माण सम्पन्न भइसकेको छ भने वडा नं. १ को नेपालटार मा.वि., वडा नं. ९ को भगवती मा. वि. र वडा नं. ३ को विनापाणी मा.वि. को भवन निर्माणधिन अवस्थामा रहेको छ ।

इलाम नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरुमा निर्माण सम्पन्न तथा निर्माणधिन रहेका खेल मैदानहरु:

इलाम नगरपालिका वडा नं. ९ मा १ खेलमैदान /वडा नं. २ मा १ खेल मैदान /वडा नं. ३ मा २ स्थानमा खेल मैदानसंगै नगरका अन्य वडा ६ नं. बाहेक सबै स्थानमा खेल मैदान निर्माण कार्य भएको छ भने वडा नं. ५ मा प्रदेश नं. १ कै ठूलो कवर्ड हल तथा चुम्लुङ्गहिम सामुदायिक भवन निर्माणधिन अवस्थामा रहेको छ । त्यस्तै गरि वडा नं. १० मा माइ भगवती गोदक रङ्गशालाको निर्माण कार्य भइरहेको छ ।

इलाम नगरपालिका वडा नं. ३ बाघखोरमा निर्माण भएको कवर्ड हलमा आर्थिक सहयोग गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिका वडा नं. ७ मा बास्केटबल कोर्टको निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।

इ. न.पा ९ मा रहेको राहसल वाल अनाथालयको तला थपका लागि बजेट विनियोजन गरि कार्य अगाडी बढाइएको छ ।

साविक इलाम नगरपालिकामा सञ्चालित खानेपानीमा व्यापक सुधार र क्षमता वृद्धि गरि खानेपानी आपूर्ती सहज बनाइएको छ । नगरमा खोपानी आपूर्ती सहजताका लागि साना सहरीसंगको साझेदारीमा साविक इलाम नगरपालिका क्षेत्रमा खानेपानी सुधार कार्यक्रम सुचारु रहेको छ भने इलाम नगरपालिका वडा नं. ११ मा यसै वर्षदेखि डिप बोरिङ्गबाट खानेपानी योजना सञ्चालन गर्ने कार्य अगाडी बढेको छ ।

इलाम नगरपालिकाको विकास निर्माणमा सहजताका लागि २ थान व्याक हु लोडर तथा ट्र्याक्टर ४ थान खरिद गरि कार्य गराई राखिएको छ ।

कृषि क्षेत्र :-

विगत आर्थिक वर्षसम्म इलाम नगरपालिकाका १० वटा वडामा कृषकहरुलाई गाई पालन अनुदान प्रदान गर्दै आइरहेकोमा यस आ.व. देखि नगरपालिकाको वडा नं. ११ थप गरि ११ वटा वडामा गाई पालन अनुदानमा वृद्धि गरिएको छ जस अनुसार जम्मा १६६ जना किसानलाई गाई खरिदमा अनुदान उपलब्ध गराई सकिएको छ ।

नगरका १२ वटै वडामा रहेका कृषकहरुलाई मिनिटिल्लर, ह्याण्ड स्प्रेयर, उन्नत खाद्यान्न तथा तरकारी बीउ वितरणका साथै नगरबाट उत्पादन भएको प्राङ्गारिक मल वितरण, वडा स्तरीय खाद्यान्न तथा तरकारी साथै फलफूल खेती तालिम, माटो सुधारका लागि सामग्री तथा प्राविधिक सहयोग, सहकारी मार्फत तरकारी खेती विस्तार कार्यक्रममा सहयोग, सिंचाई सुविधाका लागि पाइप तथा प्लाष्टिक पोखरीमा अनुदान साथै नगरका १० वटा वडाका माटोको नमूना परिक्षण तथा भकारी सुधार कार्यक्रमहरु सम्पन्न गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिकाको फोहोरबाट उत्पादन भएको कम्पोष्ट मलमा कृषकलाई ४०% अनुदानको व्यवस्था गरिएको छ ।

पर्यटन क्षेत्र :-

इलाम नगरपालिकाको पर्यटकिय क्षेत्रको विकासका लागि नगरका सबै वडामा रहेको पर्यटकिय (भालुदुङ्गा, रक कल्याइविङ्ग, दिदीबहिनी झरना, असले झरना, पाटेनागी, सेती देवि) क्षेत्रको पूर्वाधार निर्माणका लागि बाटो, पार्क, मूर्ती निर्माणका साथै उक्त स्थानको प्रचार प्रसार तथा प्रवर्धनका लागि अन्य सहयोग गरिदै आएको छ ।

नगर क्षेत्रमा रहेको विभिन्न धार्मिक क्षेत्रको संरक्षणका लागि व्यवस्थापन समितिको गठन गरि सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक क्षेत्रको संरक्षणका लागि लगानीका साथै उक्त स्थानहरुको जिर्णोद्धार समेत गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिका वडा नं. ७ मा नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेको पुरानो दरबार इलाम नगरपालिकाले भोगाधिकारमा लिई उक्त स्थानमा अरनिको सांस्कृतिक संग्राहलयको रूपमा सञ्चालनमा ल्याइएको छ ।

इलाम नगरपालिकाको शैक्षिक क्षेत्रमा भएका मुख्य उपलब्धिहरु :-

इलाम नगरपालिका शिक्षा ऐन तथा नियमावलीको स्वीकृत गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिका नगर शिक्षा समितिको गठन भएको छ ।

इलाम नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिको गठन भएको छ ।

इलाम नगरपालिका शिक्षक तथा कर्मचारी छुनौट समितिको गठन गरी शैक्षिक जनशक्ति व्यवस्थापन गरि सकिएको छ ।

नगर स्तरीय परिक्षा सञ्चालन तथा समन्वय समितिको गठन

इलाम नगरपालिका अन्तरगतका शिक्षक कर्मचारीको तलब सुविधा बैकिङ्ग प्रणालीद्वारा वितरण

नगर क्षेत्रका सामुदायिक विद्यालयमा लेखापरिक्षकको छुनौट तथा नियुक्ति गरि कार्य गराइएको

इलाम नगरपालिकाका संस्थागत विद्यालयको वर्गीकरण गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिकाका सबै सामुदायिक विद्यालयहरूको सहभागिता हुने गरि आ.व. २०७५/७६ देखि खेलकुद, गायन तथा नृत्य जस्ता विधाहरू समेटी

इलाम नगरपालिका प्रतिभा विकास कार्यक्रमको सञ्चालन गरिएको ।

इलाम नगरपालिकाका सबै विद्यालयका प्रधानाध्यपक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष तथा शिक्षा क्षेत्रका सरोकारवालाहरू सबैको उपस्थितिमा

इलाममा पहिलो पटक मिति २०७५ साल भाद्र २३ गते शनिवारका दिन इलाममा शैक्षिक सम्मेलन सम्पन्न गरिएको छ ।

विद्यालयको शैक्षिक कार्यक्रममा एकरूपता ल्याउनका लागि २०७६ सालबाट शैक्षिक पात्रो प्रकाशन गर्न थालिएको

इलाम नगरपालिकामा रहेका सामुदायिक विद्यालयको सम्पूर्ण पक्षको अवस्थाको अनुगमन गर्नका लागि विद्यालय अनुगमन संसदिय समितिको गठन गरी

नगरका ५२ वटा विद्यालयको अनुगमन सम्पन्न गरि आएको प्रतिवेदन छैटौँ नगरसभामा पेश गरि सकिएको छ ।

इलाम नगरपालिका क्षेत्रका विद्यालयमा लागू हुने गरि स्थानीय पाठ्यक्रम तयार गरिसकिएको छ ।

इलाम नगरपालिकाले महिला, युवा, दलित, आदिवासि जनजाती लगायतका क्षेत्रमा कार्यविधि निर्माण गरि समिति मार्फत सामाजिक क्षेत्रमा लगानी गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिकाको प्रत्येक वडामा सामाजिक विकास तर्फ छुट्टै बजेटको व्यवस्थापन गरिनुका साथै यसका अलावा नगरमा क्रियाशिल विभिन्न संघ संस्थासँगको सहकार्यमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिकाको समृद्धिको मुख्य आधारहरू कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा तथा पर्यटनलाई प्रवर्धन गर्नका लागि इलाम नगरपालिकाले मिति २०७५ पौष २० गते शुक्रवार नेपालमा नै पहिलो पटक देशका ठूला उद्योगपतिहरूलाई इलाममा लगानी गर्न आकर्षण गर्नका लागि काठमाण्डौँमा माननीय झलनाथ खनाल तथा माननीय सुवासचन्द्र नेम्बाङ्ग ज्यूको आतिथ्यतामा लगानी सम्मेलनको आयोजना गरी बृहत रूपमा इलाम नगरपालिकामा सम्माननीय प्रधामन्त्री केपि शर्मा ओली ज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा लगानी सम्मेलनको आयोजना गरिएको छ । यसका साथै इलाम नगरपालिका सदरमुकाम स्थापनाको २०० औँ वर्षको अवसरमा सम्माननीय उपराष्ट्रपती नन्द बहादुर पुन मगर ज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा भव्य रूपमा इलाम महोत्सवको आयोजना सम्पन्न गरिएको छ ।

इलाम जिल्लामा उत्पादन हुने किवि तथा चियाको प्रवर्धनका लागि इलाम नगरपालिकाको प्रमुख आयोजना तथा इलाम उद्योग वाणिज्य संघसंगको सहकार्यमा धरान उपमहानगरपालिकामा चिया तथा किवि महोत्सवको सफल आयोजना सम्पन्न गरिएको छ ।

स्वास्थ्य क्षेत्र :-

इलाम नगरपालिका वडा नं. ५ मा आरुबोटे आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपकेन्द्र निर्माण पुरा गरी विगत ३ वर्ष देखि संचालनमा आएको छ ।

इलाम नगरपालिका वडा नं. १ मा साखेजुङ्ग आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपकेन्द्र निर्माण पुरा गरी विगत १ वर्ष देखि संचालनमा आएको छ ।

इलाम नगरपालिका वडा नं. ४, ६, ८ र १० मा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको निर्माण कार्य भइरहेको छ ।

जेष्ठ नागरीक मिलनकेन्द्र इलाम नगरपालिकामा रहेको सम्पूर्ण स्वास्थ्य केन्द्रमा सञ्चालनमा रहेको साथै जेष्ठ नागरिक हेरचाह गर्नेलाई श्रवणकुमार पुरस्कारद्वारा सम्मान गरिदै आएको छ ।

दलित जेष्ठ नागरिकको वार्षिक स्वास्थ्य विमाको व्यवस्था गरिएको छ ।

महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकालाई मासिक रु १०००।- प्रोत्साहन भत्ता व्यवस्था साथै महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकालाई वार्षिक स्वास्थ्य विमामा ५० % इलाम नगरपालिकाले बेहोर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिका क्षेत्रमा सुत्केरी सुविधा अन्तरगत रु.३०००।- र यातायात खर्च वापतको रु १०००।-गरि जम्मा रु ४०००।- व्यवस्था गरिएकोमा हाल एम्बुलेन्सको व्यवस्था मिलाई सुत्केरी महिलालाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइएको छ ।

अन्तराष्ट्रिय अपाङ्गता दिवस प्रत्येक वर्ष मनाइदै आएको र सो अवसरमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई आवश्यक सहायक सामग्री समेत वितरण गर्ने गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिकाका वडा नं. २, १० र ११ मा १ दिने निशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिएको र यसरी सञ्चालन भएको शिविरबाट हरेक वडामा ७५० भन्दा बढि सेवाग्राहीले स्वास्थ्य सुविधा प्राप्त गरेका छन् ।

इलाम नगरपालिका भित्रका वडामा रहेका कडा रोगीहरूलाई प्रति व्यक्ती रु १०,०००। आर्थिक सहयोगको व्यवस्था गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिकाका स्वास्थ्य चौकीहरूमा मासिक रूपमा जेष्ठ नागरिक क्लिनिक सञ्चालन गर्ने गरिएको छ ।

वातावरण तथा सरसफाई :-

फोहोरमैला व्यवस्थापन

वि.सं. २०७३ देखि सार्वजनिक निजी साझेदारीमा नगरपालिका क्षेत्रको फोहोरमैला व्यवस्थापन भइरहेको छ । कुहिने र नकुहिने फोहोर अलग अलग उठाउने गरिएको छ । इलाम नगरपालिका वडा नं. १० जौवारी देखि वडा नं.१ रक्से सम्मको मेची राजमार्ग क्षेत्रमा फोहोर संकलनको व्यवस्था गरिएको छ ।

फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐन तथा नियमावली विपरित कार्य गर्नेलाई दण्ड जरिवाना तोकिएको छ ।

इलाम नगरपालिका क्षेत्रमा २०७५ श्रावण १ गते देखि प्लाष्टिक ग्लासको विक्री वितरणमा प्रतिबन्ध गरिएको छ

इलाम नगरपालिका वडा नं. ९ स्थित खाल्डेमा फोहोरमैलाको अन्तिम विसर्जनका लागि ल्याण्डफिल साइट निर्माण भइरहेको छ ।
नगर क्षेत्रको फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि ४ वटा ट्याक्टर र १ वटा ट्रिपर परिचालन गरिएको छ । साथै २ वटा नयाँ ट्याक्टर खरिद भएको छ ।

विद्यालय स्तरीय वातावरण क्लब गठन भई विद्यालय सरसफाइ, स्वच्छता तथा वातावरण संरक्षणमा क्लब परिचालन गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिका क्षेत्रमा ढल निर्माण कार्य योजना नेपाल सरकार र इलाम नगरपालिका बीच संझौता भइसकेको छ

वन तथा वातावरण:

इलाम नगरपालिका ३ स्थित पाटेनागी क्षेत्रको जैविक विविधता संरक्षणका लागि समिति गठन, स्थलगत निरीक्षण, सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया गरी पाटेनागी क्षेत्रलाई संरक्षित क्षेत्रको रूपमा विकास गर्ने कार्य अघि बढेको छ ।

वातावरणमा जलवायु परिवर्तनको असर र प्रभाव न्यून गर्न स्थानीय स्तरमा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्यक्रम बनाउने निर्णय छैटौँ नगरसभाले पारित गरेको छ ।

मानव र वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्व न्यूनीकरण गर्नका लागि सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूलाई स्थानीय जातको फलफूल र कन्दमूल १० प्रतिशत अनिवार्य लगाउने, प्रत्येक महिना कृषक चौतारी कार्यक्रम संचालनको व्यवस्था मिलाउन सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहलाई अनुरोध गर्ने छैटौँ नगरसभाको निर्णय बमोजिम सबै सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूलाई पत्राचार गरिएको छ ।

विपद व्यवस्थापन:

विपद व्यवस्थापन ऐन २०७५ जारी भएको छ । विपद व्यवस्थापनको लागि आकस्मिक कोषको व्यवस्था गरिएको छ । आगलागी नियन्त्रणका लागि १ वटा दमकल तथा आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गरिएको छ ।

नगरपालिका स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति र वडास्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन भएको छ ।

हालसालै फैलिएको कोभिड १९ को विश्वव्यापी महामारीको संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि इलाम नगरपालिकाले २५० बेड संख्या सम्मको क्वारेन्टिन संचालनमा ल्याई १३४ जनालाई मापदण्ड अनुसारको समयसम्म बसाई सुरक्षित तवरले घर पठाईसकिएको छ भने हालसम्म २०९ जनाको RDT परिक्षण तथा १४४ जनाको PCR परिक्षण गरिएको छ ।

अन्य मुख्य कार्यहरू :-

इलाम नगरपालिका न्यायीक समितबाट नगरवासीले सहज र सरल रूपमा न्याय प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

नगर पाश्र्वचित्रको निर्माण सम्पन्न गरिएको छ ।

नगर यातायात गुरु योजनाको निर्माण सम्पन्न गरिएको छ ।

नगर भूउपयोग योजनाको निर्माण सम्पन्न गरिएको छ ।

इलाम नगरपालिकाका ५ वटा मुख्य सडकहरूको विस्तृत परियोजना प्रस्ताव (डिपिआर) सम्पन्न गरिसकिएको ।

इलाम नगरपालिका क्षेत्रमा सघन बसोबास तथा उपनगर निर्माण नीति स्वीकृत गरि स्थानहरूको पहिचान गरिएको छ ।